

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 84 korona.
Egy hónapra ..... 8 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 98 korona.
Egy hónapra ..... 10 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

nyitólér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szerda, augusztus 1.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: A pártok szervezése.
A békekonferencia.
Kína békülni akar.
Olaszország gyásza.
Nagy botrány egy felszámoló intézet közgyűlésén.
Jótevény hagyományok.
A város 200,000 forintos kölcsöne.
Árverés Krivány házaira.
Erzsébet királyné gyűngyel.
Tárcza: Az új olasz királyról. — Az isten arat. Irta: Löbinczy György.
Regény-Csarnok: Modern Ophélie. Fordította: Liptai Imre.

A pártok szervezése.

Arad, július 31.

A közelgő választások, bár azok határidejétől minden valószínűség szerint egy egész kerek esztendő választ el, már nagyon is elővetik mozgalmaknak kaleidoszkopszerű árnyvonalait.

Majdnem tiszta bizonyossággal állítható, hogy nem fognak oly hullámverések kavarni parlamenti életünkben, melyek az idő előtti új választásokat a rendes idő tartamon belül szükségesnek, avagy jogszerűnek tüntetnék föl.

Oriási horderejű kérdések kerültek napirendre a lefolyt ülészakban is, melyek — hogy csak a kiegyezési tárgyalásokat említsük — más időkben a különböző fölfogások késhegyig menő harcában nagy viharok okozóivá váltak

volna, a mi aztán végeredményében a nemzetre szóló apellálást hozta volna magával. Amde a kormány a nagy ellentétek Scyllái és Charibdisei között oly szerencsésen vezette át az ország hajóját, hogy minden nagyobb rázkódtatás nélkül evezünk ki a csöndes, nyugalmas vizekre, hol enyhe, üdítő szellő lengett fölénk, s megkészszerzte munkaerőnket a várható viharok ellenében.

Az olcsó élcelődések s a rosszakaratu ráfogások mind lepattannak arról a szilárd nyugalomnak a tükréről, melyet az ország élő közvéleménye e tekintetben fölmutat. Nem vehetjük rossz néven, de természetesen találhatjuk, sőt ily körülmények között csaknem határtalan bizalommal nézhetjük azokat a szárnypróbálgatásokat melyeket egyes ellenzéki pártok a jövővi választási compagne számára való előkészületül megeresztenek. Rossz néven azért nem, mert teljes joguk van rá, természetesen azért, mivel a parlamenti szünet utolsó ideje a legjobb alkalmat szolgáltatja, és bizalommal, azért, mert az eddigi eredmények napnál fényesebben bebizonyították, hogy az egyesült szabadelvű párt hatalmas összessége, akár a közjogi, akár a felekezeti konkolyhintők kicsiny serege fölött nagy diadalt fog aratni.

A nemcsak elemeire, hanem egyes tagjaira szétlarabolt közjogi ellenzék sehol sem tudott a szárnypróbálgatások során egyetlen számbavehető sikert sem

fölmutatni. Az örökös személyi torzsalkodás még nyilván látottabbakká tette azokat a gyógyithatatlan sebeket, melyeket a tartalmatlan közjogi ellenzéki eszme már csak az által is szenvedett, hogy immáron harminczhárom esztendeje élünk a közjogi viszonyban — és virágzunk, gyarapodunk. Nem is szólunk arról, hogy az Ugron-árnyalat kis töredéke mekkora mértékben lejártta magát a közelmúlt skandalózus krónikájának tanúsága szerint.

A még egyetlen számbavehető ellenfél a néppárt, mely önön nevében hordja a legnagyobb hazugságot, a mikor csupán katolikus népet ismer. No de, szerencsére, bevette a sánczai közé a nemzeti-ségeket is s nyilvánvaló hazafiságból, felekezeti tekintetek nélkül. Vájlék annyira egészségére, a mint az országnak kárára van.

Azonban sem az egyetértő hazafiság, sem a felekezeti béke mindennél féltettebb eszméje iránt táplált szeretetünknek nem szabad negligálnia azt a fanatikus szívósságot, a melylyel a néppárt országszerte dolgozik gyarapodásának érdekében. Már többször hangsúlyoztuk hogy felekezeti pártnak nincs jogosultsága sem a mi parlamentünkben, sem sehol a világon. A pártok szervezkedjenek politikai s nem felekezeti hitelvek szerint, főként pedig törvényes alapon, mert hát a magyar büntető törvénykönyv 172. §-ának második bekezdése azt mondja, hogy két évig terjedhető államfogház s ezer fo-

TÁRCZA.

Az új olasz királyról.

— Viktor Emánuel herceg. —

A kis Montenegró fejedelme 1896-ban éppen családjá trónrajutásának kétszázadévi örömnepére készült, mikor az a kiváló szerencse érte, hogy Viktor Emánuel nápolyi herceg, az olasz királyi korona örököse megkérte s nyomban el is jegyezte egyik legbájosabb leányát, Helenia hercegnőt. A jegyváltás híre nagy érdeklődést keltett egész Európában, annyival inkább, mert szinte szokatlan, hogy egy hatalmas királyi trón örököse nevének választásánál ne a nagypolitika tanácsaira, hanem saját érzelmeire hallgasson. S az olasz királyfi ezt tette, bár egyebek közt nem az utolsó akadály volt előtte, hogy szerelme tárgya a görögkeleti egyház hívei közé tartozott. Azonban ez az akadály is elhárult a moszkvai koronázás alkalmával, mikor a csár, Montenegró fővédnöke, megengedte, hogy Iona hercegnő a római katolikus egyházba áttérhessen.

Erre csakhamar, augusztus 18-án, bekövetkezett Cettinyében a hivatalos eljegyzés, melyet, mint az olasz politika diadalát, különféle érzelmekek fogadták a különféle államok.

Eleintén maga az olasz nép sem igen volt a hirtől elragadtatva; de aztán csak belenyugodott a királyfi választásába, mert mind több-több kedvező értesítés érkezett és terjedt el a fiatal hercegnőről, ki ha nem ősi királyi vérből származott is, de olyan személyes tulajdonokkal ékeskedik, amelyek méltóvá fogják tenni, hogy a fényes olasz trón osztályosává legyen.

Az olasz királyfiról nagyon keveset tud a világ. Szüleinek udvara a legzárkózottabb Európában. Egész Olaszországban alig van család, vagy egyes ember is, aki a Quirinal nevű királyi palotában másként megfordulhatna, mint alattvaló uralkodója előtt.

Az ó-spanyol szertartásosság egész merevségében, sőt ridegségében honos az olasz királyi udvarban. Rögtöni kegyvesztésnek tenné ki magát, a ki a királynak kéretlenül valamit tanácsolni merne. A szegény Umberto király inkább gazda, amint uralkodó volt. Alig törődött valamit a politikával és a hadsereggel, amit a miniszterei is sajnáltak. A királyné udvara valamivel szabadab mozgású; de ott is nagy a komoly feszesség. Az itt uralkodó hangulatot eléggé jellemezheti az, hogy Margit királyné legtöbbit a német misztikusok filozófiájával foglalkozik. Kedveli a művészeteket is; de azért

termeit alig deríti föl évenként egy pár esti zenéi előadás.

Viktor Emánuel (Ferdinánd, Mária, Januarius) királyfi most 31 éves. 1869. november 11-én született Nápolyban s ugyanott és Florencben szokott tartózkodni, mióta nagykorúvá lett. A világtól úgy látszik szándékosan elzárkózik.

Csaknem pusztán katonai tanulmányainak él. Emellett érmekek gyűjtésével foglalkozik. E nemü gyűjteménye állítólag igen becses. Termetre nézve alacsony és vézna. Gyöngye, beteges gyermek volt s igen lassan fejlődött, különösen festileg. Szellemi tehetségeit volt nevelője, Giacomo d'Orio őrgróf ismeri legjobban s ez úgy nyilatkozik róla, hogy igen értelmes, szilárd jellemű ifju, kire gyermekkorától nagyobb hatással volt az anyja, mint az atyja.

Mondják, hogy hazájának jelenlegi politikai, társadalmi és erkölcsi állapotával nagyon elégedetlen. Az olasz nép reménykedve tekint reá; bizik erős akaratában és emelkedett szellemében, hogy egykor valóban boldogítani fogja Olaszországot.

Heléna hercegnő atyja székhelyén, Cettinyében született 1873. január 18-án. Első oktatója egy svájci nevelőnő volt, aki igen sikeresen vezette a tehetséges gyermek fejlődését.

rint pénzbírság sújtja azt, a ki egy hitfelekezeti gyűlésre izgat a másik ellen. Vajon mit mivel a néppárt s annak egyes tagjai? Pedig a *tettenkapás* még az immunitás védelme alá se tartozik!

Egy szó, mint száz, résen kell állania minden hazafinak, első sorban az összeforrott szabadelvűpárt minden tagjának, s kezet kell fogni a néppárt fanatikus és részben terrorizáló terjeszkedése ellen.

Mi bizunk abban, hogy az egyöntetű működés, mely csak összetartó szervezkedésben nyilvánulhat, befogja bizonyítani a jövő választás tiszta retortáin is azt, hogy a szabadelvűpárt mögött nem csak fényes múlt, hanem az ország javára fényes jövő is áll. (Dsk.)

A békekonferencia.

Budapest, július 31.

A lehető legkedvezőtlenebb auspiciumok között ül össze az interparlamentáris konferencia Párisban. Ide s tova esztendeje lesz, hogy az angol-bur háború folyik. Ázsiában kegyetlen vérengzés dúl s a mikor Kína arcul csapja a népjogot, kigunyolja a civilizációt, ugyanakkor az európai hatalmak versengése és irigysége talán nagy világháború csiráját rejti magában. S mindezek felett kísértetiesen süvölt, majd rémesen felkaczag egy sötét árny, a mely a mai társadalmi rendnek esküdött vérbosszút: az *anarchia*.

Valóban ilyen körülmények között a világ-békéről beszélni komolyan a kineveltetés kigunyoltatás veszedelme nélkül szinte lehetetlen.

Csak olyan erős meggyőződéssel, elszánt-sággal, rendíthetetlen bizalommal bíró emberek szállhatnak szembe minden elítéllettel, hagyományjal az összes feltornyosuló akadályokkal, mint a milyenek épen az interparlamentáris konferencia tagjai.

Tanácskozásaikon büszkén és nagy önérettel hivatkoznak a hágai békekonferenciára a melyet épen egyik leghatalmasabb európai fejedelem, az orosz cár hozott össze. De volt-e bármiféle üdvös eredménye?

Tizenhároméves korában III. Sándor kívánatára Szentpétervárra adták a nemesi leánynevelő-intézetbe, a hol két testvérnéjével együtt öt évig nevelkedett. Legnagyobb kedvvel a nyelveket és a természettudományokat tanulta. Most is örömet foglalkozik természettudományi kísérletekkel s valódi művészi érzéket tanúsítólag gyakorolja a tollrajzot és vízfestést. Az 1895. évben anyjával, Milena fejedelemasszonnyal, ugyancsak a művészet iránti lelkesedésből, meglátogatta a velencei művészeti kiállítást, s ez döntött jövő sorsa fölött. Bemutatott az olasz királyi párnak, mely igen kedvezőleg fogadta és megismerkedett a nápolyi herceggel, a kinek menyasszonya lett.

A jegyváltás után a hercegnő szorgalmasan tanulni kezdett olaszul, s rövid idő alatt annyira haladt e nyelvben, hogy nemsokára olasz levelet írt Margit királynénak, kit leendő menyének e figyelme igen megörvendeztetett.

Heléna hercegnő szép, sugár termetű és igen bájos, nyájas arcú. Nagy gesztenye-barna szemei ragyogók s igazi szellemesség tükröi. Szemöldei kecses úrban árnyékolják szeméit. Szája picziny és finom metszésű. Dus fekete haja hullámszerűen emelkedik magas homloka fölött. Hangja igen zengzetes és beszéde kellemes folyékonyasága, akármely nyelven szólal meg. Leginkább francziául beszél, de tökéletesen tudja a szerb és orosz, a német, angol és olasz nyelvet is.

Kézrel fogható eredménye eddig ennek a hágai konferenciának nem volt. A mi azonban koránt sem jelentheti azt, hogy most fel kell hagyni minden reménnyel. Az interparlamentáris konferenciának olyan anyaggal kell rendelkeznie, mint a milyen a himlő-ellenes oltó materia. Immunissá kell tennie az embereket a háborusodás bacillusai ellen.

Jól tudják ezt a konferencia egyes tagjai, a kiket épen az a vágy gyötört, kitalálni olyan szert, a mely az interparlamentáris konferencia határozatait hatékonyvá teszi és orvoslást nyújt.

És fel is találták a sajtóban. A sajtó hivatása beoltani az emberekbe, a koronás főktől, harczdicsőségről álmódzó hadvezérek miniszterek és spekulatív bankároktól kezdve az állampolgárok legalsó rétegéig azt a tudatot, hogy a háború nem lehet célja, még kevésbé érdeke az emberiségnek és mindenkinek, kicsinek-nagynak át kell hatva lennie attól az érzelmtől a mely szembenáll minden háborusodási célzattal.

A magyar sajtó nagy lelkesedéssel karolta fel ezt az eszmét. Most a külföldön a sor. Az interparlamentáris konferencia legközelebbi ülésén teszik meg az indítványt a nemzetközi sajtósövetség tárgyában. Az eszme bizonyára nagy és általános tetszéssel fog találkozni s akkor új csapáson, az eddiginél sokkal szélesebb mederben fog megindulni a béke munkája. Nagyobb sikerrel is.

És ha a jövő békeakciónak eredményei lesznek, úgy azok dicsősége Magyarországra veti sugarait. **Saturnus.**

TÁVIRATOK.

Egy Kóburg-herceg halála.

Koburg, július 31. (Saj. tud. táv.)
Alfréd szász-koburg-góthi herceg tegnap este 10 órakor a rosenau kastélyban szív-szélhűdésben meghalt.

Az üldözött román zsidók

London, július 31. (Saj. tud. táv.)
Az angol alsóház mai ülésén. Brodrick

Megjelenése, modora csupa báj, kellem, szerénység és jóság. Szíve nemességét honfitársai magasztalva emlegetik. Akinek a fejedelem elé terjesztendő baja, kérelme van, az elébb Helena hercegnőnél jelentkezik kihallgatásra, aki atyja előtt minden jó ügyet híven pártol. Nagy érzéke van a házasság iránt. Igazi családayának teremt.

Miklós fejedelem háza nagy szerencsével és gyorsan emelkedett. Hat leánya közül a két első szintén fényes háziasságra lépett, az egyiket egy orosz nagyherceg, a másikat Leuchtenberg herceg vette el.

Az isten arat.

Irta: Lörinoy György.

Nagy háborúságra készültek az óriásvölgyi gazdasági egyesületben. Arról volt szó, hogy a közgyűlésen kibuktassák az andódi herceget az elnöki székből. Mert az csakugyan türehtelen, hogy olyan nagy ur az elnök és mégis csak hat forint a buza ára. Ézen segíteni kell, különben tönkremegy a magyar gazda. Aztán meg: az a sok kutya adó! Már tudniillik nem az ebadó, hanem az adó, mely mindig kutya, akár földre, akár házra vessék is ki. Sőt az Oriász-völgyön kutya még a végrehajtó és a jegyző is. Csak a szolgabíró nem kutya, — mert az — számar.

Hanem majd mindez megváltozik, mihelyt Kövessy Józsi lesz az elnök! Mert ő közülünk való; ismeri a szegény gazda baját, panaszát; együtt szenved velünk! Első dolga lesz, hogy nagy országos mozgalmat indít a kormány el-

parlamentári államtitkár egy hozzáintézett kérdésre az állítólagos romániai zsidó-üldözésre vonatkozólag azt válaszolja, hogy a lapok jelentései szerint a romániai zsidók legutóbbi kivándorlásának oka a hatóságoknak a zsidókkal való rossz bánásmódja volt. A kormányhoz érkezett információ szerint azonban ezt az állítást nem támogatják alapos okok. A zsidók tudvalevőleg Romániában nem naturalizálódtak. A brit kormányhoz nem érkezett panasz és azért nem is szólalhatott föl ebben a dologban a romániai kormány.

Kína békülni akar.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 31.

A napokig tartó szélesödés után a közelgő béke hírei kerekednek felül. Kína magatartása úgy látszik, egyelőre nyugodtabb, Oroszország kegyetlenkedéseiről már nem igen hallani s a német akció még nem kezdődött meg. Amerika mélysegesen hallgat, Angliában pedig Brodrick államtitkár hangsúlyozza, hogy Anglia nem akar kínai területet hódítani.

Kína hangulatát a következő távirat jellemzi;

London, július 31.

Az idevaló kínai követ értesítette a *Times*, hogy táviratot kapott, a mely szerez Li-Hung-Csang a többi alkirályal és kormányzóval együtt petíciót intézett a trónhoz, a melyben azt tanácsolják, hogy az idegen követeket azonnal felezzet alatt Tiencinbe küldjék, vagy engedjék meg nekik, hogy kormányaikkal szabadon érintkezzenek. Mihelyt a császár ebe beleegyezik, rögtön értesítik a követeket a határozatról.

Az angol alsóház mai ülésén fontos nyilatkozatok hangzottak el, a melyekről a következő táviratok szólnak:

London, július 31.

Az alsóház mai ülésén Brodrick parlamenti államtitkár bejelentette, hogy a tengernagyok július 16-án tartott értekezletükön elhatározták,

len, a miért nem ad ingyen vetőmagot. Ebben a lapok is támogatni fogják, mert azok a kutya skriblerek (lám, azok is kutyák!) nem hagyják el egymást. S Kövessy Józsi jól ismerik, mert már három három börtönt is irt a börze megadóztatásának igazságosságáról. De dato: kukoricza-ring, a min a tiszteletreméltó elnökjelölt parázs negyvenezer pengő forintot vesztett.

A kortes jelszavak szájról-szájra jártak a gyűlésteremben. A herceg pártja csöndesebb volt, nyugodt méltóságosságával akart imponálni a Kövessy-pártnak, mely többnyire lármás kisbirtokosokból és ködmenes komposzessorokból állott.

— Nevetséges, — mondta az elhízott bódvári tisztartó, — mit akarnak ezek a hét szilvafások? Nemhogy örülnének neki, ha a kegyelmes herceg érdemesnek tartja leereszkedni hozzájuk s bajlódni velük! Nevetséges!

De nem volt nevetséges a dolog egy csöppet sem. Sőt a hangulat egyre szilajabb lett, Rónay Miklós nem győzött eleget csöngetni, hogy elnöki szavainak valami kis hallgatóságot kolompoljon össze. Mikor föltette a kérdést, hogy ki legyen az elnök, az össze-vissza kavargó gyűlésen elfojtott mozgás zugott végig. Majd az agrárius tábor merész szószólója, Süvegny Tóni állott föl s kalapját a levegőbe nyujtva nagyot knrjantott.

— Eljen Kövessy József!

Mintha valami puskaporos hordó robbant volna föl, úgy tört ki az éljenzés a gyűlésből, egyszerre. S a visszhangja aztán áthullámozott egyik oldalról a másikra. A hercegpártiak csak mosolyogtak s gunyosan nézték a háborgást. Nem szóltak semmit, csak az elnöknek egy csöndes, észrevétlen intésére emelkedett föl

hogy a taku-tiencini vasutat a csapatok védelmére és vezetésére bízzák. Anglia közölte az orosz kormányval; hogy a mai viszonyok között ez a legjobb megállapodás és azért Anglia nem is akar ellene kifogást tenni. De teljesen tisztázni kellene azt a dolgot, hogy a vonal az ellenségeskedés megszűnése után ismét a régi vezetés alá kerüljön.

London, július 31.

Ashmead Barlett ama kérdésére, hogy ki lesz a Peking fölmentésére kiküldött csapatok parancsnoka és milyen csapatokból fog állani a fölmentő sereg

Brodrick azt válaszolja, hogy a távirati összeköttetés megszakadása miatt a kormány nem tudja pontosan, milyen csapatok érkeztek meg a harcztérre. Ugyanez okból a csapatok főparancsnokságáról sem adhat fölvilágosítást.

Több más kérdésre azt válaszolja Brodrick, hogy a követségek sorsáról a kormány nem kapott közvetlen hírt, de kapott két táviratot, a melyek közvetve erre a kérdésre vonatkoznak. A táviratok a tiencini angol konzultól valók és július 25-éről és 27-éről szólnak. Az első távirat így szól:

Egy futár, a kinek nem sikerült Pekingbe egy levelet címére juttatni, azt mondja, hogy aszerint, a mit Pekingben hallott, július 15-e és 19-e között nem löttek a követségekre. A követségeket nagy sereg veszi körül, a mely csaknem kizárólag Junglu tábornok embereiből áll. A futár azt mondta továbbá, hogy Peicsangban a kínaiak száma igen nagy. A folyót elszűszített hajókkal zárták el. A folyó gátját a balparton keresztül törték, hogy az országot kelet felé elárasszák.

A másik távirat azt mondja, hogy a japán ezredes Pekingből e hó 22-én kelt levelet kapott, a mely szerint július 17-e óta nem bombázzák többé a követségeket

London, július 31.

Az alsóházban Hicks-Beach pénzügyminiszter bejelentette, hogy a póthitel fedezésére nem szándékozik pótdó kivetését kérni, hanem csak fölhatalmazást akar kérni arra, hogy

13 millió fontnyi kölcsönt vegyen föl vagy hadikölcsön alakjában, vagy kincstári bondok, vagy kincstári kötvények alakjában. A pénzügyminiszter megjegyezte, hogy mivel már fölhatalmazták 6 milliónyi kölcsön felvételére, most 13 milliót kér, hogy a folyó év végéig minden szükségletet fedezhessen. Attól tart, hogy a pekingi gaztett hire alig kétséges. Ha csakugyan így áll a dolog, Angliának kötelessége, hogy ezt a gaztettet a többi hatalmasságokkal egyetértve megtorolja, mert csak így lehet hasonló esetek ismétlődésének elejét venni. A miniszter azt hiszi, hogy a kért póthitelből 3 millió elegendő lesz a kínai operációkra. Anglia nem akar területet hódítani. A miniszter azt hiszi, hogy a Ház tagjai nem akarnak hazamenni anélkül, hogy a kormánynak lehető legtágabb felhatalmazást ne adjanak Anglia érdekeinek minden körülmények között való megvédésére.

Peckersgill azt kérdezi, hogy a szóban forgó 3 millió font fődözné-e a Japánnak biztosított garanciát? Hicks-Beach azt válaszolja, hogy a garancia megadását attól tették függővé, hogy Japán több katonaságot küldjön Kinába, mint a meunyt kiküldött és hogy a csapatkiküldésnek előbb kellett volna történnie. Japán azonban nem fogadta el az ajánlatot, tehát Anglia nem köteles Japánt támogatni.

Hicks-Beach indítványát erre elfogadták.

Nagy botrány egy felszámoló intézet közgyűlésén.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 31.

A Budapesti Önszegélyző Népbank megint gyűlésre ült össze. A multkoriban is közgyűlést akartak tartani, hogy a haldokló bank fölött meghuzzák a halálharangot. Miután a csőd-eljárást vagyonihiány miatt nem engedte meg a szövetkezetnek a törvényszék, a felszámolást akarták kimondani.

De ebben megakadályozták a bank vezetőségét a gyűlésen megjelent részvényesek,

akik óriási botrányban törtek ki és megtámadták az igazgatóságot a hűtlen gazdálkodás miatt.

Az elmúlt vasarnapra tüzték ki újból a rendkívüli közgyűlést, melynek megtarthatóságában az igazgatóság, úgy látszik nem nagyon bizott és ezért némi előrelátással a meghívókon augusztus 12-re halasztja a gyűlést — ha t. i. a július 29-iki közgyűlés határozatképtelen lenne.

A bankvezetőségnek helyes volt a szimatja. A multkori botrány a vasárnapra képest nagyon ártatlan természetű és sohasem vált be annyira a hirtelen „határozatképtelenség” konstataálásának üdvös volta, mint ezen a gyűlésen.

Nehéz rejtély, hogy miképen tarthatja meg a züllő bank az augusztus 12-iki gyűlést is, ha a harag a szövetkezet vezetői ellen nem hogy csökkenne, de folyton növekedik.

A vasárnapi gyűlésre Suli Károly vendéglős Szentkirályi-utca 4. szám alatti helyiségében gyülekeztek a résztvevők. A bank részéről megjelentek: Ruttkai Vilmos elnök, Melvei Rezső titkár, Bados Zsigmond ügyvezető igazgató stb.

A közgyűlés tárgysorozata ez volt: 1. Igazgatósági jelentés és az évi mérleg előterjesztése. 2. A felszámolás kérdésében határozathozatal és felszámolók megválasztása. 3. A felszámolás mellőzése esetén igazgatóság és felügyelő-bizottság választása.

A gyűlést tíz órakor délelőtt nyitotta meg Ruttkai Vilmos elnök, körülötte helyet foglalt a vezetőség.

Alig hogy Ruttkai egy-két szót mondhatott, az egyik tag felugrott helyéről és odakiáltott a dobogó felé.

— Mit csináltak a pénzükkel? Elrabolták!

Egy percze csönd keletkezett, az elnök folytatni akarta szavait és ekkor teljes erejével kitört a hallgatókból az elkeseredés.

— Gyalázat, amit velünk tettek.

— A vagyonunkat elharácsolták.

— Ezt megkeserültek, annyiba nem hagyjuk!

Világhy Albert, a kit a gavallér tempói miatt közönségesen: nagyviláginak csufoltak s egykedvű, szenvedélytelen hangon, mint egy automata, csak annyit mondott:

— Szavazzunk!

Az elnök, persze a kit a főispán kötött marsutával küldött ki a gyűlés vezetésére, sietett elrendelni a szavazást. Két jegyzővel bizalmi férfiakkal, nagy csomó papirossal és bádogszelencékkel félrehuzódott, beszédni a szavazatokat. És a gyűlés egyszerre fölbomlott. Össze-vissza furakodtak, lökdösték, fenyegették egymást s buzgó kortések izzadó homlokkal jártak körül, szavazólapokat osztogatva, kapacitálva, káromkodva, éljenezve, parolázva. Így emelkedik — a buza ára!

A szavazás közben is veszekedés támadt minduntalan. A bizalmi férfiak lelkiismeretesen izgágáskodtak mind a két részen, kölcsönösen kétségbevonva a szavazók jogát.

— Nincs szavazata! Nem fizette meg a tagsági díjat!

— Te beszélsz? Hiszen még a tavalyi ré-pamag árava! is adós vagy!

Igy kiabáltak át egymásnak, nagy lelki épülésére a bámészködő szürös atyafiaknak. A szőregyi öreg bíró meg is unta a civakodást s alattomban megrántotta a hangodi árendás kabátját.

— Gyerünk innen, szomszéd. Hadd veszekedjenek az urak. Nekik való.

S félreállottak a sarokba, beszélgetni. Azért az izgalom tovább tartott. Pletykák, fondorkodások, korteszavak híre kavargott keresztül-kasul a lármás tömegben. De egyszerre, mintha elvágták volna az egészséget, suttogóra vált a hangulat. Mindenfelől az ablakokra néztek, mert a terem elsötétült, mintha alkonyat eres-

kedett volna le, pedig még csak tizenegy óra körül járt az idő, — délelőtt. Az eget nehéz, szürkés fekete felhők borították be s a jegyzők alig látták, hogy mit irnák. Odakünn lomhán süvített el a fák közt a vihar előhírnöke: az éles, hideg szél s az összeharásolt utca-porról becsapkodta az ablakokat. Alant, a piactéren vásárosnép gomolygott s a kofák szaporán szedték fei a sátorlákat és sietve menekültek jobbra, balra, a kapuk alá.

Kemény, tomboló vihar kerekedett. Eleinte csak a villám cikázott és a szél rázta, tépázta a fák nyári, sűrű, telt lombjait. De nem-sokára a szél és menydörgés közé valami egyhangu, komor, messziről morajló zugás keveredett, mintha a felhők között nehéz, tulvilági rézagyuk dübörögnének. . . A gazda szive megreszket az ilyen zugásra; a halál kaszáját hallja suhogni a tarlókon zöldelő édes remények fölött.

A gyűlésben szomoruan, suttogva adták tovább a kegyetlen szót.

— Jég . . .

Senkisémondott többet, de mindenki megértette abból az egyetlen szóból, a mit a másik gondolt, érezett.

És meg is érkezett. Alig szakadt le a zápor első rohama, az ablaküvegen megkoppant a felhők jégzsava. Előbb csak egy kicsike, alig borsónagyságu szem, majd mint a dió s végre az ég nagyot dördült és az ablak csörömpölve tört darabokra.

A félénkebbek azt hitték, hogy a menykő ütött be. De aztán az első megrettenés után odatolbongtak a bezúzott ablak köré. Hogy halaványolt el a sok gömbölyű, piros arc, egyetlen szempillantás alatt! Egy tojásnagyságu

jégdarab feküdt ott előttük a padlón s a szepesgő gazdák csak nézték, nézték a fehér, hideg jégdarabot, meg a tört ablakot, a mint átlátszott, mint huzódik az istencsapás sötét, sűrű felhők zugó, lomha szárnyán, keresztül az egész völgyön, söpörve, zuzva, pusztítva mindent, mindent, a mit utjában talál. . . egy árva hangot sem lehetett hallani az egész teremben. Még az elnök is fölállott s a többiekkel együtt bámult ki, a felhőkre, meg az utcára, a hol a kövezeten szanaszét pattogtak, tánczolva, a bosszuálló isten fagyos parittyakövei.

Karady Pista szedte össze magát legelőször. Erőltetett nyugalommal, lassan odament az elnökhöz s bár kissé remegett a hangja, mégis megkérdezte:

— Nos, hát ki lesz az elnök?

Rónay Miklós végignézte a kérdezőt. Dühösen az asztalra vágta a plajbászát, mintha káromkodna, majd kesernyően félrefordult az ablak felé. Arra s három vagyon tisztára buzára gondolt, a mit odakünn olyan pazarul csépel az — elnökök elnöke. Ezt akarta mondani, de aztán csak szeliden, busan nagyot sóhajtott:

— A kit akarsz, pajtás . . .

Nem nevetett senki és nem szólt rá senki semmit. Csak a szőregyi öreg bíró simogatta reszkető, ügyetlen, kérges kezével a zöldesbe játszó, durva ősz haját, míg a szeméből nehéz könnyecsepp gördült ki. . . Elcsukló hangjában mintha a megvesszőzött anyaföld zokogása hallatszott volna.

— Az isten, nagyságos uram, — rebegette csöndesen az uri társaság felé, — az az elnök. Már le is aratott . . .

A haragos, gyalázó kifejezések özönével hullottak a vezetőség felé.

Az elnöki harang hiába kongott-bongott, elhalt az óriási zsvajban, a tönkrejutott emberek szenvedélyesen, izgatottan támadták a bank embereit.

Már elérkezett a kritikus pillanat, melyben a szegény emberek elragadtatják magukat és a haragjuk tettelegességre fajul, mikor az elnök rögtönösen konstatálta, hogy a gyűlés *határozatképtelen* és társaival kimenekültek a teremből, a hol a részjegyesek indulattal tárgyalták ügyeiket.

A bank augusztus 12-iki gyűlésére rossz omen lehet a forrongó tagok fogadkozása.

— Itt leszünk augusztus 12-én is, majd tanácskozunk . . .

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Sötét titok, színmű.
Csütörtök: Sötét titok, színmű.
Péntek: Szünet.

A sötét titok.

— A vízmedence bemutatása. —

Itt volt *Gál Gyula*, de jöhet *Jászai Mari*, *Ujházi Jolán*, *Bernát Sára* és nem hinnők, hogy oly zsufolt házuk lett volna, mint ennek a vízmedencének, melynek egyedüli sajátsága, hogy egynehány ezer liter igazi, nedves víz van benne, és ez csábította oly számban a közönséget a színházba, hogy az igazgató keble csak úgy duzzadt tőle.

A darabot a közönség nem ösmerte, tehát az nem vonzott senkit; az esernyő kuplé, melyet *Felhő Rózsi*, *Parlagi Kornél* és *Rédei Szidi* nagyon kedvesen elénekeltek, külön nagyon szép, de ez bizonyára nem volt az attrakció, tehát csakis a kád. No már, ha ez így van, akkor bizony kár a darabbal 10 felvonáson keresztül kizozni a közönséget.

A cél el volna érve, ha a direktor az első felvonásban a drámai személyzetet, a második felvonásban az operett társulatot és a harmadik felvonásban az operaénekeseket zenekarostul a medenczébe ugrasztaná és az utótájkban *Gonda Laczi* énekelné a „Szalmaszál a vízben” kezdetű műdalt.

A darab egyéb kiállítására gondos rendezésről tesz tanúságot, bár érthetetlen a gépezetek játszása akkor, mikor sem a darab szövege, sem a természet szabályai nem indokolják; mert fényes holdvilág mellett zivatar, égháboru és záporosó alig képzelhető. A színházi iroda komünikéje pedig határozottan becsapott bennünket, mert felcsigázta képzeletünket azzal, hogy gőzhajók, csavargózások, regatta-csónakok fognak a vízben járni. Mindebből pedig egy szó sem volt igaz. Eszünkbe jut a következő adoma. Egy gróf kastélya falára festetni óhajtott egy bibliai tárgyú képet. — A festő heteken át dolgozott a grófnál. — A negyedik héten a kép elkészült, melynek tárgya volt: a zsidók átkelése a vörös tengeren. A gróf kíváncsian ment be a terembe és szeme előtt nem volt egyéb, mint a falon végig húzott vörös sáv. A gróf kérdésére, hogy ez micsoda? a festő azt felelte, hogy ez a vörös tenger. „Hát a zsidók hol vannak?” Erre azt felelte elmésen a festő, hogy azok már régen átkeltek.

Hát a komüniké hajói is úgy látszik már régen átkeltek.

Ej-ej, ez még sem illik, tisztelt komüniké!

* A kurucz fufang próbái párhuzamosan folytak a sötét titokéval. Most, hogy ez a darab már megteszi a hatását, a szintársulat teljes erővel készül *Bokornak* a Rákóczy korát érdekesen jellemző darabjára. A zenekar és az énekes személyzet szorgalmasan készült *Békési Ferencz* karmester vezetésével a szebbnél-szebb kurucz nótákra. Ma érkezett meg Budapestről egy remek művü *tárogató*, mely a zenekar hatását emelni fogja. *Olsánszky*, a színházi zenekar klarinetosa fogja fujni.

* A sötét titok iránt a közönségben akkora érdeklődés nyilvánult, mint a nyáron még egy darab iránt sem. Nemcsak a bemutató előadásra váltottak nagyon sokan jegyet, hanem a szerdaira is. A színház telefonja ezuttal szerkesztőségi telefonnak képzelhette magát, annyian szoltak rajta a vidéki helyekről az első és a második előadásra való megrendelésekkel.

* A sötétség hatalma. Ez a címe *Tolstoj* Leo legujabb színművének, melynek előadását Berlinben tudvalevőleg nem engedték meg. A darabot most újabb cenzura alá vették, miután a szerző azt átdolgozta. A berlini rendőrigazgatóság azonban minden indoklás nélkül ujjal is megtiltotta a darab előadását, annak erkölcstelen tendenciája miatt.

* A nagyváradi színház hősnője. *Somogyi Károly*, a nagyváradi színház igazgatója, újabban *Csetényi Juliskával* folytat tárgyalásokat, hogy őt társulatához hősnői szerepkörre szerződtesse.

Olaszország gyásza.

(A monzai királygyilkosság.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 31.

Angelo Bressi . . . Ismét egy . . . *Luccheni* és *Caserio Santo* utján ismét előbukkan egy fenevad abból a sötét, rejtelmes tömegből, amelyet éhező népnek nevezünk.

Tegnap mi volt még? . . . Semmi. Egy a milliókból, egy szürke, névtelen, ismeretlen alak, és ma ismerjük mindnyájan és borzalommat ejtjük ki a nevét.

Angelo Bressi bevonult a történelembe . . . Névtelen társai közül egyszerre kiemelkedett és a gyilkos dicsőség véres glóriája reszket a feje körül.

Tegnap semmi sem volt: ma királygyilkos már. Véres kezű társainak szörnyü galériája megszaporodott.

Milyen társaság ez Istenem: *Luccheni*, *Caserio Santo*, *Angelo Bressi*.

Es ezek mind úgy bukkantak fel egyszerre, váratlanul, megdöbbenést keltve onnan, abból a sötét tömegből, a melyet népnek szokás nevezni.

Mi van hát ott, odalenn, hogy ilyen alakokat szül a sötétség? Micsoda borzalmas, rejtelmes indulatok szunnyadnak ott, micsoda névtelen szörnyü kinok lakoznak lenn a sötétségben, a honnan a *Lucchenik* eltörnek!

Mert egy ember, ha elkeseredik, nem gyilkol még. Egy ember, ha elvesztette mindenét, nem ront neki gyilkos kézzel koronás főeknek.

A tömegnyomor szüli az ilyen bestiákat, a kik vak dühükben ártatlanokat marnak meg. A tömegnyomor rezditi meg az eldurvult szív hurjait, az borítja véres ködbe a szerencsétlen szemét, ez rontja meg az agyát, az ad czélt a fegyverének.

Félelmes biztossággal gyilkolnak a fenevadak. *Caserio Santo* kezében villant a tör és a jóságos *Carnot* halott volt; *Luccheni* egyszer dőfött és az angyali *Erzsebet* királyné pár perc mulva kilehelte lelkét, *Angelo Bressi* lő és a nemes *Umberto* holtan terül el.

Mindig a jók, az ártatlanok esnek áldozatul.

Kinek a büneért bűnhődnek ők? Kik vétkeztek azt a vétket, a melyért ők szenvednek martirhalált?

Ki tudna erre válaszolni?

Könyein keresztül annyit lát csak a gondolkodó ember, hogy oda le, az apokaliptikus sötétségbe, hol ismeretlen rémek nyüzsgönek és veszett indulatok tanyáznak, világosságot kell vinni.

Világosságot, világosságot! És kenyeret!

Hogy a rémeket megfojthassuk, az indulatokat megszelidítsük és magunkat megóvjuk.

Mert eddig csak egyenként törtek elő a veszett bestiák: *Luccheni*, *Caserio Santo*, *Angelo Bressi* . . . De mi lesz akkor, ha megmozdul maga a nagy rejtelmes oceán, a melyet éhező népnek nevezünk, ha megindul maga a sötétség és rádől a mi ragyogó, mulató világunkra . . .

A monzai királygyilkosságról ma a következő táviratokat vettük:

A gyilkosság újabb részletei.

Monza, július 31.

A király meggyilkolásáról újabban a következő részleteket jelentik: Mikor a király a versenytér elhagyta, a zenekar a királyhimnuszt játszotta és a közönség a királyt éltette. A király egyenesen állott kocsijában és viszonzta a közönség üdvözlését, mikor a gyilkos a kocsi jobb oldalához közeledett és revolverrel rálőtt a királyra. A király a kocsi párnáira dőlt. A kocsis a lovak közé ütött és a kocsi nyilsebesen hajtott a királyi palota felé. Az egész jelenet egy pillanat alatt játszódott le. A király egészen elsápadt és rövid sóhaj tört ki melléből.

Abban a pillanatban, mikor a kocsi a palotába ért, kilehelte lelkét.

A holttestet egy földszinti teremben párnákra fektették. Időközben odajött a királyné. Izgatottan, nagyot sikoltva kérdezte, hogy a király megsebesült-e. A környezet rábirta a királynét, hogy távozzék. Mialatt a holttestet levetkőztették, újra megjelent a királyné. Arczán leirhatatlan fájdalom tükröződött. Az otlévők mind sirva borultak térdre. Azalatt künn a versenyteren a nép *Öljétek meg!* kiáltással a gyilkosra vetette magát, a ki a revolvert elhajította. A rendőrség alig tudta megvédeni a gyilkost a nép dühe ellen. A dulakodás közben 5 embert letartóztattak.

Monza, július 31.

Umberto királyt három revolverlövés találta. A gyilkos 9 miliméteres amerikai revolvert használt. Az egyik golyó a király szívébe furódott a 3. és 4. borda között, a másik bal kulcsontját furta át, a harmadik pedig a vállüreget érte. A király hanyatt esett a kocsiban, a mely gyorsan folytatta útját a kastély felé. A király utolsó szava ez volt:

— *Semmi baj!*

Mire a kocsi a kastélyba ért, a király belehalt sebeibe. Az orvosok már csak halálát konstatálhatták. *Margit* királyné a monzai érsekkel egész éjjel virrasztott a ravatalnál.

Az összes szuverének és államfők táviratilag fejezték ki részvétüket a királynénak. A részvétáviratok száma megszámlálhatatlan.

Monza, július 31.

Mikor *Umberto* kezét szívére nyomva, a kocsiban hanyatt esett, *Ponzio Vaglia* főhadsegéd, a ki rendkívül izgatott volt, felfogta karjaival és támogatta, azután pedig megparancsolta a kocsisnak, hogy a legnagyobb gyorsasággal a kastélyba hajtsen. Mikor a királyné férjét holtan találta, szívszagató jelenet játszódott le. A királynénak az volt a szándéka, hogy ma *Gressoneyba* utazik. A gyilkos az éjszakát hajnalig ideges izgatottságban töltötte, azután mély álomba merült, a mely délig tartott.

Összeesküvés volt?

Róma, július 31.

A *Tribuna* szerint azt gyanítják, hogy a király összeesküvésnek az áldozata. Egy anarkista ugyanis, a ki azonban nem tartozik a tett propagandájához, nemrég kijelentette, hogy Párisban nemrég anarkistagyűlés volt, a melyen kisorsolták annak a férfinak a nevét, a kinek *Umkerto* királyt meg kell ölnie.

A gyilkos kihallgatása.

Róma, július 31.

A gyilkost tegnap éjjel *Malsassio* milánói főprokurátor, *Orello* kvestor, *Fontana* ügyész és *Chierose* törvényszéki elnök jelenlétében kihallgatták. Bressi a börtönőr megjelenésére frissen és élénken ugrott föl, minden izgatottság nélkül követte őt a törvényszéki tárgyaló terembe.

Az elnök kérdéseire megmondta nevét, életkorát, majd arra a kérdésre, hogy mit keresett Monzában, így felelt:

— Azért jöttem Monzába, hogy a királyt megöljem.

— Miért ölte meg?

— Mert a király olyan intézményt képvisel, a mely nem felel meg elveimnek.

— Mi az elve? — kérdi tovább az elnök.

A gyilkos erre könnyed mozdulatot tett, de nem válaszolt.

— Megbánta-e a tettét? kérdezte az ügyész.

— Oh, nem. Még egyszer elkövetném, ha módomban volna.

— Mióta van Monzában?

— Két nap óta.

— Mit tett ez alatt?

— Lakásomon voltam, mikor megtudtam, hogy a király eljön a mai ünnepre s én is eljöttem.

— Honnan vette a revolvert?

— Már régóta birtokomban volt. Szükséget éreztem, mert ha tegnap este nem birtam volna a királyt megölni, más, jobb alkalmat vártam volna.

Ilyen értelemben vallott a gyilkos tovább is. Rendkívül örült, hogy most a bírák vele foglalkoznak s meglátszott arczán az elbizakodás öröme, hogy most az egész világ róla beszél. *Egész magatartása Lucchenire emlékeztet.*

Bressi különben kifogástalanul beszél olaszul, nagyon értelmes szeme van, de arca közönséges.

Ma reggelire levest és bort kért, de nem kapott. Bilincseit egy pillanatra sem veszik le róla s állandóan negyven csendőr tartja szemmel.

Umberto ellen felbérelt anarchista.

Róma, július 31.

Berrandio Carboni nevű olasz munkás, a ki a pattersoni selyemszövő gyárban dolgozott, július hó 17-én megölt egy *Pessino* nevű munkafőlügyelőt. *Carboni* bevallotta, hogy a milánói anarkisták február 2-án őt bízták meg, hogy *Umberto* királyt meggyilkolja, de a nagy távolság miatt megengedtek neki, hogy más valakit öljön meg. Így történt, hogy *Umberto* helyett *Pessino* munkafőlügyelőt szemelte ki áldozatul.

Angelo Bressi.

Patterson, július 31.

A rendőrség kinyomozta az idevaló olaszok között, hogy egy *Angelo Bressi* nevű 32 éves selyemszövő f. évi május 7-éig egy idevaló se-

lyemgyárban dolgozott és azután Olaszországba utazott. Elutazása óta semmit sem hallottak róla.

Bressi körülbelül félévig volt itt. Ismerősei azt mondják, hogy nyugodt, csöndes ember volt. Azt mondják, hogy felesége és gyermekei Hobokenben laktak, de hogy most hol vannak, azt nem tudják.

A gyilkos elfogója.

Monza, július 31.

A királygyilkost egy karabélyos fogta el, *Guisippe Salvatore*-nek hívták.

A gyilkos a vizsgálóbíró előtt czinikusán viselkedik.

— Hagyjatok békében, majd a pöröm tárgyalásán beszélek — így szólt.

A pattersoni anarkista ujságok.

Róma, július 31.

Patterson, ahonnan a merénylő Olaszországba jött, az Egyesült-Államokban fekszik s hírhedt anarkista fészek. Két anarkista lap jelenik meg *Patterson*-ban s mind a kettőt olasz anarkisták, *Malatesta* és *Ciancabiglio* szerkesztik „A szociális kérdés”. ez a czime az egyik lapnak, mely minden számában királygyilkosságra izgat s a leghevesebben *Umberto* király ellen izgatott.

A részvét.

London, július 31.

Az alsóház mai ülésén *Balfour*, a kincstár első lordja bejelentette, hogy holnap a királynőhöz intézendő feliratot fog benyújtani, amelyben a ház megbotránkozását fogja kifejezni az olasz királynak, a királynő szövetséges társának meggyilkolása fölött. Egyben megkéri a királynőt, hogy *III. Viktor Emánuel* királynak fejezze ki az alsóház a gaztett fölött érzett fölháborodását és a királyi család és az olasz nemzet iránti rokonszenvét.

Páris, július 31.

A lapok egyhangulag elítélik az olasz király ellen intézett merényletet.

A *Figaro* azt mondja: A közvélemény azt a kérdést veti föl, hogy az olasz királyságot nem érte-e soha többé jóvá nem tehető csapása a mostani eseményekkel. A lap azt hiszi, hogy az új király atyja külügyi politikáját fogja folytatni és cikkét így fejezi be: Olaszországhoz való viszonyunk semmiben sem fog változni.

A *Matin* meg van róla győződve, hogy a francziák mind szerencsés uralkodást fognak kívánni az új királynak, mert a két testvér-nemzet érdekei azonosak.

A *Goulois* azt mondja, hogy *Viktor Emánuel* király külügyi politikája arra fog irányulni, hogy lassan kiszabadítsa magát a hármasszövetség bilincseiből.

A *Republique* reméli, hogy azok a kapcsolatok, amelyek Olaszországot Francziaországhoz kötik, megerősödni fognak.

Az *Eclair* azt mondja, hogy ha bölcs ember az új király, visszatér a szabaadság és a haladás tradícióihoz, amely hajdan virágzott országában.

A *Petit Journal* azt kívánja, hogy a merénylet ne akasztja meg Olaszország békés fejlődését a haladás irányában.

A *Rappel* azt tanácsolja az új királynak, hogy ne foglalkozzék nagyhatalmi politikával és hogy igazságos legyen a munkás-osztály és a parasztság iránt.

A *Siecle* azt mondja, hogy az olasz demokratákon és szabadelvűeken mulik,

hogy a belpolitikai kérdések kárt ne valljanak a merénylet miatt.

A *Petit Republique* azt mondja, hogy Olaszország politikája nem fog megváltozni.

Róma, július 31.

Az olasz lapok mind hosszú cikkekben magasztalják az elhunyt király kiváló erényeit. Az *Osservatore Romano* a legkeményebb szavakkal ítéli el az undok gaztettet.

A pápa részvéte.

Róma, július 31.

A Vatikánba már a hajnali órákban eljutott a gyászhir. Monsignore *Angeli* főkamrás megvárta a pápa ébredését s rögtön közölte vele *Umberto* meggyilkoltatásának szomorú esetét. A pápa fölemelkedett ágyában s izgatottan szólt:

— Mondjon el mindent! Ön teljes és igaz fölvilágosítást tartozik adni.

Erre *Angeli*, a ki előbb kissé tartózkodott a nyugtalanító részletek elmondásától, hozzáfogott és a pápa kívánságához képest részletesen elmondta az egész esetet.

A pápa megdöbbenve hallgatta *Angeli* előadását s azonnal megbizta *Rampolla* biborost, hogy részvétét közölje a királyi udvarnál. Aztán fölszólította a szobában levőket, hogy imádkozzanak a kiszenvedett király lelki üdvéért.

Egy anarkista levele.

Grác, július 31.

A múlt hónap közepén egy *Völkennarktan* lakó olasz levelet kapott külföldön időző fiától. A fiu azt írta, hogy testtől-lelkestől anarkista lett s küldetése az, hogy az olasz királyt meggyilkolja. Most Rómába utazott, hogy a tettet végrehajtsa. Azt is írta, hogy az anarkisták elhatározták, hogy még négy fejedelmet tesznek el láb alól.

A megrémült apa a levelet átadta a csendőrségnek, amely jelentést tett a kerületi kapitányságnak. Ennek volt köszönhető, hogy az anarkistát elfogták Pontafelben a határon, éppen akkor, mikor át akarta lépni az olasz határt.

A gyilkos Budapesten.

Budapest, július 31.

Ma több fővárosi lap közli, hogy az olasz király gyilkosa a kiállítás ideje alatt több napon át Budapesten tartózkodott. Erre vonatkozólag a főkapitányság a következő hivatalos értesítést teszi közzé:

„Egyes lapok az olasz király meggyilkolásáról hozott közleményeikben azt írják, hogy a királygyilkos *Bressi* (Bresci) *Angelo*, vagy más verziók szerint *Bressi Gaetano* a kiállítás idején Budapesten is hosszabb időn át tartózkodott s *Lucchenivel* egyetértve az itteni olasz munkásnép körében anarkista tanokat terjesztett. A rendőrség kijelenti, hogy ez merő kombinációnál nem egyéb és semmi adat vagy nyom nincs mely ezt igazolná.”

Róma izgalomban.

Róma, július 31.

A szélső baloldal ittlévő tagjai az egész párt nevében kimondták, hogy az átkozott gaztettet megbélyegzik.

A biborosok *Rampolla* biboros államtitkárnál értekezletet tartottak, a melyen arról tanácskoztak, hogy mit tegyenek a király temetése dolgában. A pápa tegnap reggel tudta meg *Rampollától* a rémes esetet. A Quirinában nagy az izgatottság. Egész nap temérdek férfi és asszony tódul

rosra nézve, ha a laktanya építés elhalasztatnék.

Kádas Kálmán veszedelmesnek tartja az elhalasztást, mert megszakad a honvédelmi miniszter és a város között az összeköttetés s Arad elvesztheti a huszárokat.

Lócs Rezső, ismervén az ügy folyását, tudja, hogy az építés ügye felette sürgős.

Böhm Adolf ez esetben a kötvények értékesítését tartja az egyetlen kibontakozásnak. A hitelbank ajánlata a rossz pénzviszonyok tekintelbe vételével is igen kedvezőtlen.

Bund Henrik főszámvevő ezután a következőkben előterjesztette, hogy a laktanya építés költségére szükséges összeg előteremtése miképen volna előnyösebb a számadatok alapján:

Ha a regále kötvényeket eladják, a Jelzalog hitelbank kölcsönéhez képest *többször 21.000 forint megtakarítás mutatkozik*, vagyis az *évenkénti törlesztésnél 3.000 forint*. A „kikötményezett” 207.000 frt értékű regále kötvény 4.5% mellett évenként 9.315 forintot jövedelmez, melytől a város elesik. A honvédelmi kincstár azonban évi bér fejében 10.938 frtot fizet, mely összeget az előbbihez arányítva, a város javára 1.693 frt felesleg marad. Ezt nem a házi pénztárnak juttatják, hanem a törzsvagyonhoz csatolják, mely így 50 év alatt 80.000 frttal növekedik. Ennek kamatjövödelmével 1.623 forint esik a házi pénztár javára.

A pénzügyi bizottság ennek értelmében a regále kártalanítási kötvények értékesítését javasolja a közgyűlésnek.

HIREK.

Arverés Krivány házaira.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 31.

A törvényszék árverelő szobájába nagy közönség vonult be ma délután. Nem közönséges árverés folyt ott le, hanem érdekes fajtájú, melynek meg van a maga izgalma, speciálitása.

Az utóbbi időben sűrűn fordultak elő ilyen nevezetes árverések, minden olyan alkalommal, midőn Krivány valamelyes jószága került dobra. Az ilyen árverések hirdetménye, mely máskor száraz, unalmas dolog, maga is érdekes olvasmány: hát még mikor árverésre kerül a sor.

Ma Kriváynak két Sárossy-utczai házat árverelték el, mely alkalommal több érdekes dolog történt. Elsőben is egyik házat, melyben most a főszolgabíró van, Aradmegye vette meg, még pedig nagyon olcsón, úgy, hogy a maga nagy kárából, az elsikkasztott százezrekből valamit visszanyerészkedett. A második érdekes körülmény az a nagy olcsóság, mely ugy az említett, mint a másik, szomszédos sarokház megvételénél jelentkezett.

Délután 3 órakor kezdődött az árverés, melyen jelen voltak: Barabás Béla dr. Purmann József képviselőjében, Kertész Miksa dr. Kriváyné képviselőjében, Köpf János dr. mint zárógondnok.

Arverelők voltak: Aradmegye képviselőjében Keresztes Gyula dr. tiszti főügyész, továbbá: Martiny Gyula, Maresch Gyula, Kneffel Károly és fia cég, Berán Antal és neje, Auerbach Miksa és Lazaru György.

A Sárossy-utczai nagy házat Aradmegye vette meg 9,600 frtéért, a sarok telket Auerbach Miksa 5,125 frtéért.

Az árak mesésen kicsinyek s mint értesülünk, utóajánlatot fognak beadni.

— Ferencz Ferdinánd főherceg, a trónörökös, ma nejevel, Chotek Zsófia hercegnéasszonyal együtt szigorú inkognitóban Hamburgba érkezett, honnét hosszabb tartózkodásra Helgolandba utaztak.

— Szilágyi Dezső és Milán exkirály. Szilágyi Dezső, mint tudósítónk telegrafálja, befejezte karlsbadi kuráját s néhány napi budapesti tartózkodása után Gasteinbe utazott. Budapesten való tartózkodása alatt a napokban nagyobb társaság előtt karlsbadi élményeiről beszélt s főlegemlítette, hogy több ízben volt alkalma Milánnal, a volt szerb királlyal érintkezni. Milán három ízben meghívta Szilágyit ebédre s ilyen alkalmakkor Milán fölötte nagy érdeklődést tanúsított Magyarország iránt. Beszélgetésük közben Szilágyi többször észrevette, hogy Milán, nemcsak udvariasságból érdeklődött, mert a szerb exkirály kérdései és nyilatkozatai arra vallanak, hogy a magyarországi politikai viszonyokról alapos tájékozottsága van.

— A villamos vasut. A belügyminisztériót leirat érkezett a városhoz az aradi közuti villamos vasut ügyében. A miniszter, mint ismeretes, nemrégiben megküldte a város és az engedményesek közötti szerződésre vonatkozó megjegyzéseit s most sürgeti az erre tett intézkedéseket tárgyaló feliratot.

— Az igazoló választmány új elnöke. Várjassy József elhunytával az igazoló választmány elnöki tiszte megüresedett. A főispán erre most Szalay Károlyt nevezte ki.

— A csár, mint Sándor esketési tanuja. Az orosz csár, mint tudósítónk telegrafálja, elvállalta az esketési tanui tiszte Sándor szerb király esküvőjére, a melyen a csár képviselőjében Manszurov belgrádi ügyvivő fog megjelenni.

— Öngyilkos hadnagy. Kolkancz Béla huszonegy éves hadnagy, mint budapesti tudósítónk telegrafálja, ma revolverrel agyonlőtte magát. Tettének oka ismeretlen, csak annyit tudnak, hogy a hadnagynak öngyilkossága előtt heves jelenete volt édesatyjával. Az éles szóváltások után visszavonult szobájába s ott követte el végzetes tettét.

— Öt új vasuti üzletvezetőség. Szegedről írják: Előkelő vasuti körökben már régebbi idő óta beszélnek arról, hogy az üzletvezetőségek eddigi beosztását gyökeresen reformálni fogják. Most ez a terv a megvalósulás stádiumába lépett. Budapesten ugyanis épen most dolgozzák ki az új üzletvezetőségi tervezetet, amely az egész országra nézve érdekes újításokat kontemplál. Nemcsak a szegedi üzletvezetőség reformjáról van szó, hanem az egész országeről. Az a terv ugyanis, hogy öt új üzletvezetőségi székhelyet létesítsenek és pedig: Pozsonyban, Losoncban, Pécsen, Eszéken és Temesvárott. Pozsonyba a budapest-balparti üzletvezetőséget fogják áttelepíteni, míg Temesvárnak a szegedi üzletvezetőség egy részét szakítják ki. Ezt az utolsó újítást az tette szükségessé, hogy Szegednek máris abnormis nagyságu hálózata volt, majdnem kétezer kilométernyi óriási vonal tartozott ide, az ország egyik legnagyobb üzletvezetőségének hatáskörébe. Ezen roppant hálózatból könnyen ki lehet hasítani a temesvári új üzletvezetőségi kört, amely a Temesvártól délre eső vasutvonalakat foglalja magában. Mindazáltal, hogy a szegedi üzletvezetőség vonalhossza aránytalanul kicsinyre ne zsugorodjék, az államvasuti vagy alföldi vonalat egész Czeglédig idekapcsolják, ami némileg rekompenzálja az elvesztett délvidéki pályákat. — Konkrét tervek már ezek, közvetlen a megvalósítás előtt, ugyannyira, hogy bárha hivatalosan még nem publikáltattak, az új üzletvezetőségek már a jövő év elején működésbe lépnek.

— Betörés a kassai színházban. Az éjjel megesett az a furcsa eset, hogy Kassán a színházi pénztárt ellopták. Mikor Hunyadi Zoltán a színház adminisztrátora ma reggel a szinkörbe ment, irodájának ajtaját nyitva találta, ho-

lott ő azt előtte való napon bezárta volt. Roszszat sejtve nyitott be s tekintette először is asztalra irányult, a hol az a kis aczélszekrényke szokott állani, melyben ezerötszáz korona készpénz volt elhelyezve. A szekrény eltűnt. Hunyadi azonnal kérdőri vont mindenkit, kik ott voltak, de egyik sem tudott felvilágosítást adni. Biztosra vették, hogy álkulcs segítségével betörték az irodába s ellopták a szekrényt. A rendőrségnek az esetet azonnal bejelentették s Cselényi kapitány mindjárt ki is ment a helyszínére. Gyanúsították ezt is, azt is, kihallgatták egyiket-másikat, de bizony eredmény nélkül. Mire Cselényi kapitány eltávozott, már hire ment a dolognak, a színészek, a színésznők vegyest tárgyalták a dolgot. A tolvaj pedig nem volt más, mint Pásztly András diszitó, ki juniustól van szerződötve. Tizenegy órakor fogták el egy kávéházban, hol feltűnt pazar költségekkel. A rendőrségen megmotozták s többek közt egészen új ezüst órát lánczczal, öt aranygyűrűt s egy csomó posta és okmánybélyeget találtak nála. A szinkörbe elől ment be s álkulccsal felnyitva a titkári irodát, onnan a szekrényt ellopta s a hátsó ajtón ment ki. Hogy a ládát s a pénzt hova rejtette, azt még nem lehet tudni, mert a betörő diszitó oly ittas, hogy kihallgatni nem lehet.

— Umberto király borraivalója. Érdekes epizódot elevenítenek most fel a meggyilkolt olasz király életéből. Ez a Velenczében esett meg Umbertoval nemrég, midőn egyszerű polgári ruhában egyedül sétálgatott város egyik legszebb terén. Egy idegen, a ki nem ismerte meg a királyt, megszólította, hogy mutassa meg az utat egy közeli szállóig. A király készségesen teljesítette az idegen kívánságát, a ki egy lírával akarta meghálálni az utbaigazítást.

— Köszönöm, nem kérem! — utasította vissza a király.

— Mit, maga nem fogad el egy lírát?

— Nem, a királyok csak a legkritkább esetben fogadnak el borraivalót.

— Hogyan? . . .

— Igen, én Umberto vagyok! — vágott szavába a király s aztán hátat fordított az udvariatlan idegennek.

— Aradmegyeiek az államfogházban. Soha még olyan csendélet nem uralkodott a szegedi államfogházban, mint most. Összesen egy foglya van az államfogháznak és jövő hó 25-ig nem is jönnek újabb lakók. A legközelebbi bantolások a következők: Bérczi József tanító és Bildhauer Károly joghallgató ó-paulisi lakosok öt napra; Stojits Gyula városi adótitst Temesvárról 14 napra; Homonnas Szilárd hévízi máv. hivatalnok 3 napra és Vadnai Béla dr. veszprémi ügyvéd 8 napra vannak beutalva.

— Jégeső. Az éjjel csak kis részünk volt az esőből, a mely szerencsére ma is megáztatta néhányszor a kiégett földet. Pécskán — mint tudósítónk jelenti — sokkal nagyobb eső volt, a mely jéggel vegyesen hullott alá.

— Miért vándorolt ki Romániából? A szerencsétlen romániai zsidókat napról-napra igen sokan látogatják meg a soroksári telepen. Az egyik látogató megszólít tegnap egy jóképű, intelligensnek látszó hazátlant.

— Mi volt a foglalkozása Romániában?

— Kántor voltam.

— Es hogy folyt dolga?

— Elég jól, nem panaszkodhatom.

— Hát miért vándorolt ki?

— Miért, miért, hátha az egész hitközség kivándorol, én csak nem maradhatok egyedül ott, — volt a mélabus válasz.

— Gazdátlan százások. Az államvasutak aradi állomásán ma tartották meg az árverést a vasuti kocsikban és várótermekben felejtett tárgyakra az árverést. Az elmúlt hóról maradt tárgyak szép összeget juttattak a vasutnak, amennyiben 622 korona 80 fillér folyt belőlük

be. Ez a feltűnő nagy összeg úgy származott, hogy egy talált, gazdátlan *penztárczában* 592 kor. 94 fill. volt.

— **Aki a királlyal akar telefonozni.** *Jancsok* János tekintélyes pancsovai birtokos, törvényhatósági bizottsági tag, vasárnap délelőtt a postára ment s ott azzal a különös kéréssel állott elő, hogy egyenesen a királlyal akar beszélni, mert rajta nagy sérelem esett és az ő baján már a világon senki sem segít, csak a király. A postán látták, hogy egy szerencsétlen örültel van dolguk, azért a lehető legkíméletesebben bántak el vele. Egyben segítségért a rendőrségre telefonáltak. Hiába magyarázták Jancsoknak, hogy a király nincs itthon, nem ment el telefontól. Végre úgy elégitették ki a szerencsétlen ember kivánságát, hogy egyik rendőr a másik szobába ment s onnan felett telefonon, persze mindent megígérve. Mikor Jancsok a királlyal való beszélgetést nagy sokára elvégezte, akkor *Vilmos császárt* hívta a telefonhoz, mert Vilmos császár az ő jó barátja. A feltűnővé váló beszélgetést a postán már szerették volna félbeszakítani s azt felelték neki, hogy Vilmos császár Kinába ment. Jancsok azonban követelte, hogy Vilmos császárt hívják haza Kinából, mert neki sürgős beszélni valója van vele. Így ment ez majdnem 12 óráig, míg végre sikerült a szerencsétlent a hivatalból eltávolítani. Ma pedig, mivel betegsége veszélyesebbé vált, a kórházba szállították, Jancsok még a juliusi közgyűlésén részt vett, sőt a tárgyalás folyamán többször fölszólt. Akkor senki sem gyanította, hogy néhány nappal később elméje elborul.

— **A család „herceg.”** Szabadkai tudósítónk telegrafálja: A Szabadka melletti *Palics* fürdőhelyen egy veszedelmes nemzetközi szélhámot tartóztattak le, a ki *Odescalchy* hercegnek mondta magát s feleségével együtt a legelőkelőbb körökbe is betolakodott. Egy hétig szereleltek a fürdő vendégei között és ezalatt sok előkelő urtól és hölgytől csaltak ki nagyobb összegeket. A rendőrségnek föltűnt a különös pár pazar költsége és rövid puhatolódzás után kisért, hogy a „herceg” közönséges szélhám, azaz hogy nem közönséges, hanem a javából való, a kinek számos családi kalandja volt. Letartóztatta a magasrangú házaspárt s vallatásuk közben kiderült, hogy a hölgy nem felesége, hanem szeretője a csalónak. A szélhám egy őrizetlen pillanatban megszökött, de szeretője a rendőrség kezében van s remélik, hogy a párja is nemsokára kézre kerül.

— **Hradil Alfonz meghalt.** Özv. *Koch* Józsefné budapesti házmesternőnek hirhede gyilkosa tudvalevőleg Bécsben is követett el rablógyilkossági kísérletet. Sőt Budapesten még *Bielsbaba* Mária nevű rendőri felügyelet alatt álló leánynak meggyilkolásával és kirablásával is vádolták a sáppadt arcú fiatal morva csavargót. A budapesti törvényszék *halálra ítélte*, de a felsőbb bíróságok életfogytiglani fegyházra változtatták át ezt az ítéletet. *Hradil* Alfonz büntetését az illavai fegyházban töltötte. A csavargáshoz szokott fiatal rablógyilkos szervezete nem tudta megszokni a fegyház levegőjét s tüdővészét kapott. Közel másfél év óta szenvedett a kórágynon, míg végre a halál most kiszabadította a fegyházból. A fegyház igazgatósága ma táviratilag tudatta a rablógyilkos halálát a budapesti kir. ügyészséggel.

— **Öngyilkos szerelmes pár** Szepsi-Szt.-Györgyről telegrafálják: *Csorja* László 21 éves asztalossegéd szerelmes volt egy fiatal dohánygyári leányba. A leány viszonozta szerelmét, de a szülők mindkét részről ellene voltak a fiatalok házasságának. Ma a leány szóváltásba elegyedett szüleivel e miatt s a szülők szigorúan megfenyítették, mire a leány annyira elkeseredett, hogy megmérgezte magát. *Csorja* László meghallotta kedvesének halálát s ez annyira megrendítette, hogy nyomban föbelötte magát. A szerelmes halottakhoz az egész városból csoportosan mennek a látogatók.

— **Gyilkosság kalapáccsal.** *Bogsán* Mihály sipeti 19 éves kovácssegéd szombaton reggel 8 óra tájban gazdáját *Homorult* József kovácsmestert kalapáccsal a műhelyében agyonütötte. A holttestet rongyokba göngyölve eldugta és Szkulya felé elmenekült. Később azonban megdöngölte a dolgot és önkénytelentkezett a sipeti előjáróságnál, a mely vallomása után azonnal letartóztatta. A gyilkosságot vallomása szerint azért követte el, mert a mester folyton ingerelte őt munkaközben. Tegnap délután *Kotócz* Pál temesvári vizsgálóbíró *Urbanecz* dr. kíséretében Sipetre utazott a vizsgálat megejtése végett.

— **Villámütés.** A tegnapi vihar alkalmával *Kádár* Péter ó-pécskai gazda a szenttamási pusztán szalmát rakott fel a kocsijára. A szalmába beütött a villám s azt felgyújtotta. *Kádár* maga is súlyos égési sebeket kapott, eszméletlen állapotban szállították haza. — *Brádon*, mint levelezőnk jelenti, szintén nagy vihar volt. A község határában levő aranyzúzó melletti házba leütött a villám s egy öreg nőt agyonváltott. Porrá égett a ház is. Egy kis csecsemő bent volt az épületben, de még idejekorán kimentették.

— **Az ezredes özvegye.** Régi dolog, hogy a nagyszabású csalóknak legalább is intelligens embereknek kell lenniök. Ha nem azok, akkor hamarosan nyakukat szegik. Mint ahogy például *Aswald* Eugenia, másnéven *Carr* Norah Mary asszony legutóbb csunyán megjárta. Kinevezte magát a Mafekingnél elesett *Simpson* ezredes özvegyévé és a londoni lapokban fölhívta az emberbarátokat, hogy adakozzanak a hazáért küzdő angol katonák számára. A fölhívás eredménye föltűnt minden várokozását. Halomszámba hozta a posta az élelmiszerekkel megterhelt csomagokat és a sok-sok pénzes utalványt. Az ezredes özvegyének egyéb dolga se volt, mint hogy átvegye a rengeteg küldeményt és hogy épen nyugtazza őket. Azonban itt keletkezett a veszedelem számára. Ugyanis az ezredesné igen győngy lábbon állt a helyesírás legelemibb szabályaival. Olyan ortografiai hibák élénkítették elismerő leveleit, hogy az szinte csoda volt. Egy uriaszonnynak, aki ötven forintot küldött az afrikai szenvedők részére, ezeket írta szóról-szóra:

Köszönöm a pénzet, el fokom juttatni a helyre. Az istenke fizesse vissza.

Mistres Simpson
volt ezredes néhai özvegye.

Az uriaszonnynak gyanusnak tetszett a dolog. Mégis csak csudálatos, hogy egy ezredes felesége, még ha az ezredes el is esett, így fogalmazzon, és így tudja a helyesírást. Utánajártak a katonák nemesszívű pártfogójának és a család hamarosan kiderült. Törvény elé állították és szigorú fegyházra ítélték. A fogságban lesz legalább ideje az ortografiát — amelyről azt mondja, hogy kutyanehez — megtanulni.

— **A hőség áldozata.** A rekkenő hőség ma Budapesten megint áldozatot követelt. *Kapodi* Sándor gyümölcsáros ugyanis Garay-utca 18. sz. a. levő lakásán a nagy hőségtől esztét veszítette, mindent összezuzott, tombolt, míg végre az orvosok utasítására a Rókus-kórházba vitték.

— **Öngyilkossági kísérlet.** *Keneresán* Etelka 24 éves cseléd ma Aradon öngyilkossági kísérletet követett el. A leány tegnap este jött be Paulisról, hol szolgálatban volt s a Fejsze-utca 43. számú házba, rokonaihoz szállt meg. Ma reggel, hogy elutazhassék, 5 órakor felkötötték, mire a leány felöltözködött és kiment az udvarra. Vagy egy óráig volt kinn, mikor a házbeli keresni kezdték s az udvar egy félreeső helyén találtak rá. Mikor hozzátartozóit meglátta fájdalmasan, jajgatva mondta:

— Végem van. Szódat ittam.

A leány csakugyan szóda oldatot ivott,

hogy véget vessen életének. A házbeli nyomban a rendőrségre küldtek, honnan *Leitner* Ernő dr. kerületi orvos és *Rimanóczy* Zsigmond rendőrtiszt jelentek meg a háznál. A leányt, kinek sérülései igen súlyosak, kihallgatni nem lehetett, mire az orvos a kórházba szállította. Itt délután *Rimanóczy* rendőrtiszt újra ki akarta hallgatni tettének oka felől, de a leány, kinek fájdalmai némileg enyhültek, nem akart vállalni semmit. A házbeli sem tudják, hogy mi vihette elhatározására, mely bizonyára életébe fog kerülni a leánynak.

— **Leugrott az emeletéről.** *Hende* József 20 éves budapesti vasesztergályos ma este levetette magát a vizafogó 1429 számú ház III-emeletéről az udvarra, a hol azután holtan terült el szétroncsolt koponyával. Hogy miért ment a halálba senki nem tudja, de lehet, hogy deliriumában tette, mert mikor házament teljesen részeg volt. Bevitték a bonczoló intézetbe.

— **Különös vezeklés.** London egyik külvárosában nagy feltűnést keltett a minap egy fiatal leány, aki teljesen ruha nélkül, sebekkel borítva szaladt végig az utcán, míg körülbelül öt percznyi üldözés után eszméletlenül összerogyott és kórházba szállították. Kiderült, hogy a sebesült *Blagrove* Viola nevelőnő, de hogy sebei honnan származtak, azt nem tudták meg. Csak később tudódott ki, hogy a leány a biblia olvasása közben arra a meggyőződésre jutott, hogy csak nagy szenvedéssel nyerhet bűnbocsánatot. Sokszor több napon át böjtölt és éles késsel sebeket ejtett magán. Tűzzel akarta megtisztítani lelkét és ezért a minap a Clapham-mezőn egy bokor mellett meggyújtotta a ruháját. A leány pár nap előtt halt meg borzasztó kínok között a kórházban.

— **Egy kis cigány tragédiája.** Egy szegény muzsikusi fiúról szól a történet. Rövid história az egész, de szomorú. *Korda* Károly kolozsvári zenésznek volt egy tizenéves fia, egyetlen öröme, büszkesége a családnak. Nemrégiben a fiut valami veszedelmes szembaj kezdte gyötörni. Bekerült a klinikára. Pár hónapig ott kezelték és azután mint gyógyultat bocsátották el. Betegsége azonban idő folytán ismét felújult és nagyobb mérveket kezdett ölteni, úgy, hogy másodszor is alá kellett magát vetnie a klinikai ápolásnak. De az orvosi tudomány, úgy látszik, nem segíthetett rajta: a *fiu megvakult*. Kegyetlen sorsa, mely világtalanná tette ifju éveire, föltötte lehangolta és elkeserítette a szerencsétlen kis fiut. Mit ért neki most már az élet, ha legnagyobb gyönyörűségétől meg lett fosztva? Tegnap azután hamarosan le is számolt önmagával. *Leugrott a kórterem harmadik emeleti ablakából*. Roncsolt testtel, élettelenül találtak meg a kórház udvarának kövezetén.

— **Elfogott pénzhamisítók.** A resiczai csendőrség tegnap egy resiczai lakos feljelentése folytán elfogott egy hirhede pénzhamisító bandát, a mely már néhány hete jól sikerült hamis forintosokkal árasztotta el a resiczai piacot. A hamis pénzgyártók közül hármat, *Mersovina* Mihály földművest, *Szames* Tivadar kuruzslót és *Groszek* Mária varrónőt már beszállították a temesvári kir. ügyészségnek, és csak *Dehelyán* Miklós a főczinkos hiányzik a banda teljes kiegészítéséhez. A csendőrség a megszökött *Dehelyánt* széles körben nyomozza.

— **Óriási tűzvész.** *Varsóból* jelentik, hogy a *lodzi* pamutszövő gyárban, mely *Meyerhof* Tivadar tulajdonát képezi, szombaton tűz ütött ki, mely az egész gyárat elhamvasztotta. A kár fél millió ruvelnél nagyobb.

— **Lövöldöző löpőpoló.** Könnyen végzetessé válhatott volna *Dömötör* Johan budapesti löpőpolónak tegnap este az Erzsébet-királyné-ut 61. sz. a. levő omnibusz telepen való lövöldözése. A illető már régebb időn át rossz viszonyban élt feleségével szül. *Németh* Máriával. Tegnap megint összeveszett vele s e közben két revolvért is vett elő a melyből két lövést in-

tézett a feleségére, szerencsére a golyók nem találtak, a mit Dömötör látva, futásnak eredt. A járókelők a felbőszült embert hamarosan elfogták s most a börtönben ül.

— **Zátonyra került hajó.** *Hamburgból* jelentik, hogy a *Florenze* nevű hajó *Alaska* mellett zátonyra került. *Negyven* ember a tengerbe fult.

— **Koszorúmegváltás.** *Neuman Ede* ravatalára szánt koszorúmegváltása fejében *Steiner Ferencz* dévai kereskedő az izr. nőegylet részére 40 koronát adományozott, melyért ez uton mond köszönetet az *elnökség*.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruáztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Erzsébet királyné gyöngyei.

(Romantikus legenda.)

Arad, július 31.

A korfui halászkok sátraiban suttogva száll most szájról-szájra az a romantikus legenda, melynek hőse a mi szerencsétlen nagyasszonyunk: *Erzsébet királyné*. Mikor az est leszáll és a munkától elcsüggedt halászkok kikötnek kunyhóik előtt, kíváncsian és izgatottan jönnek eléjük a gyermekek és szemükből az a ki nem mondott, de mégis megértett kérdés ragyog a családfo felé:

— Megtaláltad-e?

Vajjon mi az, mit a korfui halászkok oly nagy izgatottsággal keresnek a tenger fenekén? A romantikus legenda megadja e kérdésre a feleletet.

Erzsébet királyné ékszerei között gyönyörű igaz gyöngyökből álló nyakék is volt, melyet nem találnak sehol. E hirhez a korfui halászkok csodás legendát fűztek, azt mondva, hogy az igaz gyöngyből álló nyakék a tenger fenekén fekszik.

Az Achillejon-palota egykori urnője vasból készült, belül ezüsttel kivert ládikába rejtette a nyakéket, melyet esküvője napján kapott. — Azon órától kezdve, hogy felséges férjével egybekelt, mindig a nyakán volt ez a nyakék.

Midőn fia: *Rudolf* trónörökös oly szomorú véget ért, a királyné súlyos betegségbe esett, melyből csak hetek múltán épült fel. Mikor felgyógyult és újra fel akarta venni kedvelt nyakékát, rémülve látta, hogy a gyöngyök fényüket elvesztették, elhomályosultak. Miként ha az igaz gyöngyök is résztvettek volna abban az óriási fájdalomban, mely a szerető anyai szívet érte...

Erzsébet királyné elkészítette a kis ládikát, melynek falaiba apró lyukakat ütett, beléhelyezte a nyakéket és az Achillejon közelében elsüllyesztette a ládát. A királyné azt hitte, hogy a tenger sós vize vissza fogja adni a gyöngyök régi fényét. De miként könyveinek áradata nem adta vissza addig boldog életének üdeségét és lelkének jóságosan melegítő fényét, ugy a tenger sem. Senki sem tudja, vajjon meggyőződött-e a királyné e kísérletének eredményéről. Sőt azt állítják, hogy a rejtett helyet nem találta meg többé ő maga sem. Legalább arra enged következtetni az a tény, hogy a nyakéket azóta nem viselte.

Ez alapon aztán a korfui halászkok azt beszélték, hogy a királyné, fiának szörnyű esete után, a nyakéket a tengerben hagyta.

És azóta szájról-szájra jár a romantikus legenda a korfui halászkunyhókban. Suttogva meséli a verejtékes munkából hazatért apa térdén lovagoló kicsiny fiának a megható regét, mely ma már annyira és oly határozott formában terjedt el, hogy a korfui halászkok el is hiszik azt, amit apró csemetéiknek mesélnek.

Es ez az oka aztán, hogy mikorára az est

leszáll és a munkától elcsüggedt halászkok kikötnek kunyhóik előtt, kíváncsian és izgatottan gyűlnek köréjük gyermekeik és szemükből feléjük sugárzik a nagy kérdés:

— Megtaláltad-e? . . .

VAROS ES MEGYE.

Sorrendje

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1900. évi augusztus 8-ik napján d. u. 4 órákor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

1. A polgármester jelentése folyó évi július hóról. 2. Kolozsvármegye közönségének átirata a hazai ipar védelme tárgyában a nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz intézett felirata pártolása iránt. 3. Maros-Torda vármegye közönségének közgyűlési határozata a hazai ipar pártolása iránt. 4. Győr sz. kir. város közönségének átirata a tisztviselők s a kezelő és segéd-személyzetnek vásár- és ünnepnapokon engedélyezendő munkaszünet tárgyában. 5. Jegyzőkönyv Arad sz. kir. város közpénztárának folyó évi II-ik évnegyedi megvizsgálásáról. 6. A polgármester jelentése a városi iskolák részére utalványozott 8500 korona állami segélynek a városi pénztárba történt beszállításáról. 7. Az Aradon üzembe helyező „Első Magyar Szalma Anyag Gyár” részére a városi törzsvagyomból átengedendő terület iránt hozandó határozat. 8. Aradvármegye és Arad sz. kir. város főispánjának átirata Vidéki Gusztáv napidíjas irnoknak a bejelentési hivatalnál szervezett rendőrségedtiszti állásra történt kinevezetéséről. 9. Egy irodai segéd-tiszti állásnak választás utján betöltése. 10. *Limbec János* kérvénye a városi bérház épületben bérelt bolthelyiségek bérletének meghosszabbítása iránt. 11. A tanács jelentése *Moskovits Jakab* által a városi bérház épületben bérelt bolthelyiség és lakás bérbeadása iránt tartott árverés eredményéről. 12. A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumnak intézvénye az 1898. évi zárszámadás jóváhagyása tárgyában. 13. U. a. intézvénye a kerékpárok megadóztatásáról alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. 14. A polgármester jelentése a honvédszárlaktanya építési költségeinek kölcsön utján való fedezése tárgyában. 15. A nyugdíj bizottság jelentése *Csepp Györgyné* születésű nyugdíjaztatása iránt.

Arad, 1900. évi július hó 31.

Institoris Kálmán,
főjegyző.

SPORT.

+ A vadász társaság legutóbbi gyűlésén több, a társaságot élénken érdeklő ügy került sorra. Új tagul felvették: *Szalay Károly* dr.-t. A buvóhelyül létesített remisekért, melyek eddig már kitűnő szolgálatot tettek, *Lócs Lezsőnek* és *Molcsányi Ernő* erdésznek köszönetet szavaztak. A tagsági díjat továbbra is 20 koronában állapították meg s elhatározták, hogy a hátralékos tagokkal szemben a legnagyobb szigorúsággal járnak el.

TÖRVENYKEZES.

§ Az utolsó felvonás. *Brunkala Lászlóné* s társainak bűnügyében most játszódik le az utolsó felvonás — az igazságügyminiszteriumban. A védők *Eötvös Károly* és *Fried Vilmos* dr., miután a kuria is elutasította pörújítási kérelmüket, egyenesen a királyhoz folyamodtak kegyelemért, a büntetés elengedése miatt. A budapesti ügyészség az igazságügyminiszteriumba terjesztette fel a kegyelmi kérvényeket, ahol — mint értesülünk — *elrendelték ezek le-tárgyalását*. Addig is azonban, amíg a kérvények sorsa el fog dőlni, a miniszterium úgy intézkedett, hogy a vádlottak közül *kettőnek és pedig Brunkalánének és Spiegel Bernátnak* mge kell kezdéniök büntetéseiket. — A miniszterium ezen határozata folytán, a budapesti ügyészség, mihelyt kézhez veszi a miniszteri rendeletet, haladéktalanul be fogja utalni a két elítéltet a gyűjtőfogházba.

NAPIREND.

Augusztus 1. Szerda Róm. kath. naptár: Vas. sz. Péter. — Protestáns naptár: Vas. sz. Péter. — Görög-keleti naptár (Julius 19.): Dusz. — A nap kél 4 óra 22 perczkor, nyugszik 7 óra 17 perczkor. — A hold kél 10 óra 30 perczkor, nyugszik 9 óra 18 perczkor.

Időjárás. Legnyomás reggel 7 órákor 758.1 milliméter, délután 2 órákor 757.3 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órákor C° + 19.0, délután 2 órákor C° + 23.4. — Szél iránya és ereje reggel 7 órákor N. 4, délután 2 órákor N. 3. — Felhőzet reggel 7 órákor borult, délután 2 órákor borult, csepeg. — Csapadék az utóbbi 24 órában 2 milliméter éghőborúval.

Időjelés. A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, nyngaton csapadék, zivatarok.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 óráktól délután 6. óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vásár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Erekllye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Schreyer Harry hangszerkiállítása (Szabadságtér 21.) Nyitva naponta délelőtt 10—12 óráig, délután 3—7 óráig. Bemenet szabad.

Augusztus 4. Az aradmegyei gazdasági-egyesület szőlészeti és borászati szakosztályának értekezlete délelőtt 8 $\frac{1}{2}$ órákor (Gyórok községháza.)

Augusztus 8. Városi közgyűlés délután 4 órákor.

Augusztus 15. Tisztiorvosválasztás Eleken.

Szeptember 12. Országos pinczergyűlés Aradon.

Vigalmi naptár:

Augusztus 4. Az új-arad-zsigmondházi egyesült önkéntes tűzoltó-egylet táncvigalma (Martini-vendéglő.)

Augusztus 12. Az aradi kereskedők körének népünnepélye (Városüget.)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, július 31.

A cséplésre a legjobb időjárás kedvezett. Ez a körülmény a mai hetivásáron már látható is volt.

Jó behozatal mellett tartózkodók voltak a gazdák. Nincs inyükre a gabna olcsó ára, mely még jóval olcsóbb lehet, mihelyt biztosabb adatok szolgálnak az ideai termés összmenyiségéről.

A tegnapi eső igen jó a kapásnövényekre, csak kár, hogy oly kevés volt.

Mintegy 7—800 métermázsa buza és 3—4 száz métermázsa tengeri volt a behozatal.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Ó-buza 6.40—6.50.

I-ső minőségű új-buza 6.30—6.40.

Közép minőségű új-buza 6.20.

Ó-tengeri 5.50—5.70.

Uj-rozs 5.30—5.50.

Uj-árpa 4.70.

Ó-zab névleges jegyzés 4.30.

Az irányzat nyugodt.

— Az aradvármegyei gazdasági egyesület szőlészeti és borászati osztálya folyó évi augusztus hó 4-én 8 és fél órákor Gyórokon, a községháza tanácstermében értekezletet tart. Tárgyak: 1. A magyar vendéglősök V-ik országos kongresszusa alkalmával Gyórokon rendezendő borkostoló és szőlészeti kiállítás tervezete. 2. A rendező bizottság megalakítása. 3. A bíráló bizottság megválasztása. 4. Esetleges indítványok.

— Az aradi kereskedelmi és iparkamara az érdekelteknek ezezel tudomására hozza, miszerint a m. kir. államvasutak igazgatósága pályázatot hirdet az eladásra kerülő ócska fém anyagainak megvételére; szegedi üzletvezetősége különféle anyagok szállítására, a zágrábi üzletvezetősége pedig hivatalnoki egyenruhák szállítására, mely pályázati hirdetmények részletes feltételei a kamarai irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Julius 31. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 94 — 95 fillérig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 93 — 94 fillérig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 93 — 94 fillérig.

Sertéslétszám. Julius 28-án volt készlet 43461 darab, július 29-én főlhajtott 451 darab, július 29-én elszállított 698 darab, július 30-án maradt készletben 43214 darab. Üzlet: Csöndes.

Budapesti ár- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 31.

Délitőzsde. A buzakinálát mérsékelt, vételkedv gyöngé. Nyugodt irányzat mellett 15,000 métermázsa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonaneműek közül árpa keresett, tengeri szilárd, rozs meghatározott. Zab nyugodt, repce változatlan. Időjárás borus, esős.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.58—7.59
Rosz októberre	6.79—6.80
Zab októberre	5.17—5.18
Tengeri júliusra	—
Tengeri augusztusra	6.16—6.18
Tengeri 1901. májusra	4.80—4.81
Repce augusztusra	13.45—

Zárul 4 órakor:

Buza októberre	7.59—7.61
Rosz októberre	6.78—6.79
Zab októberre	5.17—5.18
Tengeri júliusra	—
Tengeri augusztusra	6.22—6.23
Tengeri 1901. májusra	4.84—4.85
Repce augusztusra	13.40—13.50

Zárul 4 órakor: korona

Oszták hitelrészvény	657.25
Magyar hitelrészvény	698.—
Leszámitóbank részvény	451.—
Rima-Murányi vasmű részvény	518.50
Oszták-magyar államvasúti részvény	659.25
Közuti vasút	607.—
Varosi villamos vasút részvény	291.—

S z e s z ü z l e t.

— Julius 31. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 11 korona métermázsanként.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinig délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnaig este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjfel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Személyvonat d. u. 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

REGENY-CSARNOK.

Modern Ophélie.

— Regény. —

Fordította: Liptai Imre.

[18]

(Folytatás.)

A leány hallgatott egy ideig, aztán folytatta:

— Azóta a beszélgetés óta ön olyan, mintha átváltozott volna. Ezt nem hagyom elvitatni.

Gundurow nem tudott válaszolni.

— Larion nagybátyám, tudom, maga a jószág, de szavai néha olyan benyomást tesznek . . .

— Sőt ellenkezőleg, — szakította félbe Gundurow, akinek a hangjából kiértett a keserűség — engem nagy hátára kötelezett csak mindazzal, amit mondott és tanácsolt.

— Hát mit tanácsolt? — kérde élénken, rászégezve szeméit.

— Megígérte, hogy jövő évre szerez nekem egy utlevelet külföldre és egyidejűleg azt tanácsolta, hogy most kezdjek meg egy nagyobb oroszországi utat.

— Oroszországi utat! . . . — ismételte Lina lassan — és azt is tanácsolta, hogy mielőbb utazzék?

— Igen, azt mondta, haladék nélkül.

— És ön megteszi? — kérde még lassabban.

— Igen, — válaszolt Gundurow erőltetett szilárdságu hangon, kikerülve a leány tekintetét, — elutazom.

— És a mi „Hamlet“-ünk? — kérde sajtósággal hangulkozással.

— Csak előadás után utazom, — válaszolt restelkedve.

A leány lehorgasztotta a fejét.

— Nos, — mondá egy kis idő múlva bágyadt mosolygással, — akkor legalább eljátszotuk Hamlet-et.

— Igen, és milyen hamar tul leszünk azon — mondá a fiatal ember önkénytelenül.

A földön minden gyorsan történik. Maga az élet sem több, mint egy pillanat.

Lina hangja olyan különösen hangzott előtte. Ez előtte idegen volt. Megilletődve nézett reá.

— Ilyenformán nem is érdemes élni.

— De muszáj, — mondá mély meggyőződés hangján, — bele kell tálnia az embernek magát és el kell viselni a terheit.

— De küzdeni is kell tudnia, — mondá a fiatal ember tüzzel.

— Küzdeni is? — szólt a leány, szöke fejét daczosan fölvetve.

Elhalgattak. Nem messze tőlük Duson és Zakirski társalogtak az irodalomról. Hozzájuk csatlakozott Siwitsew is.

— Olvasta már Sand legujabb regényét — kérde a nevelőnő.

— Melyiket?

— „Az utitársak.“

— Nem olvastam. Azt heszem betiltották, nemde?

— Természetesen. Miután nálunk mindent betiltanak, ami szép és jó. De nekem megvan és ha olvasni akarja, készséggel rendelkezésére bocsájtom. Majd meglátja, hogy remekmű . . . Két átutazó iparos tanoncz, Péter és barátja, egy roppant gazdag özvegy grófnénál a kastélyában dolgoznak, akinek a kis unokája megszereti Pétert.

— Lehetséges? — kiáltott Siwitsew, — Egy grófnő beleszeret egy iparos tanonczba?

— Nos, igen! Mi van ezen olyan lehetetlen? — kérde Georg Sand bámulója. Az az iparos francia munkás, ami annyit jelent, hogy százszor műveltebb, mint nálunk akármelyik prefektus.

— Lehet . . . de azért az a könyvkötő mégis enyvszagu lesz egy kevéssé, — mondá Siwitsew nevetve.

— Magával igazán nem lehet beszélni, — mondá a diák haragosan.

— Én csak azon csodálkozom, — jegyezte meg Dusonin, hogy ennek a Sandnak a szabadság és testvériség ígéitől mámoros hősei sohasem szeretnek a maguk fajtájukba, hanem mindig grófnők vagy marknők a kedveseik.

— Mit csodálkozik ezen? — kérde Zakirski, önkénytelenül Lina felé tekintve.

Siwitsew, most lopva Dusoninra nézett, intve, hogy vigyázza csak, mit fog mondani.

— Hát az kétséget sem szenved, hogy kellemes volna . . . Hogy is hívják az ön könyvkötőjét? Hja! igen, Péter . . . Nos, például ha a fiatal hercegnőknek is volna ilyen Pétere . . . Mit gondol? — tette hozzá, a diákot kihívóan végigmustrálva.

A szegény fiatal ember fülig vörös lett, mint egy rák. Kedve lett volna rárohanni az élczelődőre, de rögtön visszanyerte önmalmát.

— Erre nem is felelek önnek, — válaszolt megvető tekintettel és boszusan elhagyta a terraszt.

— Minő a fiatal naivság, — mondá Siwitsew mosolyogva.

— Ez nem volt szép, — mondá Dusonin rosszalólag.

— Nem árt . . . Ez legalább ovatossá teszi majd. Hisz ő is hercegnőkről álmodozik. De nézze csak azt a tanítót, ez aztán már tényleg egyike azoknak, akiknek nagyon szeretném a terveit keresztülhuzni, — mondá Gundurowra mutatva.

— Hát mit tett ő önnek? — kérde Dusonin meglepetve.

— Nekem? Semmit, — válaszolt Siwitsew, — de nem szenvedhetem és akár mikor kész volnék megverni.

— Olga! — kiáltott a hercegnő, — énekeljen nekünk egy dalocskát

A fiatal leány készségesen sietett a zongorához és gyorsan felnyitotta.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Julius 31. —

Fehér Kereszt szálloda. Inoze Lajos vállalkozó N.-Várad. — Dr. Hamar Gyula ügyvéd Szentes. — Müller Rezső utazó Bécs. — Knore Rezső utazó Bécs. — Weiman Jenő ügyvédjelölt Nagyvárad. — Fabian János utazó Bécs. — Dietrichstein Gyula utazó Kolozsvár. — Grossman Emil utazó Bécs. — Kempfner Béla utazó Temesvár. — Bojtner Gusztáv utazó Drezda. — Glöckner Rezső utazó Bécs. — Beerman Ottó utazó Brünn. — Lichtig Emil utazó Prága. — Küstner Károly utazó Bécs. — Weisz Jenő orvos Brád. — Grünblath Henrik utazó Budapest. — Buchvald Simon utazó Bécs. — Blau Bernát kereskedő Berlin.

Központi szálloda. Serbán Szilárd földbirtokos Körösbánya. — Jakabffy Dezső földbirtokos Kaszaper. — Czarán Géza földbirtokos Sopros. — Dr. Patitia Rubus ügyvéd Gyulafehérvár. — Stégmüller György pénzügyi főbiztos Arad. — Tury Gyula festőművész Budapest. — Klein Lajos hivatalnok Hatvan. — Wolfrám József hivatalnok Diószeg. — Bloch Simon kereskedő Budapest. — Molnár Ede birtokos Battonya. — Gerber Ferencz bányatulajdonos Petrozsény. — Kemény Lajos utazó Budapest. — Kunert Rudolf utazó Bécs. — Viertl Leó utazó Bécs.

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Vass Géza.

Aradi nyári szinkör.

Szerdán, 1900. évi augusztus hó 1-én

A sötét titok.

Látványos angol színű dalokkal, 4 felvonásban, 10 képben. Irta: John Douglas. Zenéjét szerző: Ernst Reiterer. Fordította: Lukácsy Sándor.

SZEMÉLYEK:

Morton János Bács Károly.	Brácsás . . . Szadai F.
Mary, leánya Angyal Ilka.	A vendégfő . Andorffy P.
Neli, leánya Harmath J.	Norton János Fenyéri Mór.
Doughy . . . . . Palágyi L.	Isván . . . . . Gáthy K.
Brocke . . . . . Czako V.	Master Loates László Gy.
Webster . . . . . Kalocsa R.	Klinkerik . . . Mezei Peter.
Mr Wels . . . . . Hegyessi Gy.	Altmeier . . . Nylassi M.
Ben . . . . . Solyom L.	Ludmilla, neje Tolnayné.
Murray . . . . . Boda F.	Rozen Amma Rédei Szidi.
Charley . . . . . Ereczkövy K.	Lieben Lizi . . Parlagi K.
Kláriános . . . Hajnal D.	Stahl Anna . Felhő Rózi

Közdete 8 órakor.

NYILTTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetlen családfőnk,

NEUMAN EDE ur

elhunyta alkalmából családunkat és a *Neuman Testvérek* czéget mindenhonnan a részvétel oly számos jelével halmozták el, hogy teljességgel lehetetlen a köszönet és hála adóját egyenként és külön-külön lerónunk.

Tisztelettel kérjük tehát mindazokat, akik a pótolhatatlan veszteségünk fölötti fájdalmat a részvételnek minden alakjában való megnyilatkozása által enyhíteni igyekeztek, hogy hálás köszönetünk kifejezését ez uton tudomásul venni sziveskejenek.

Aradon és Bécsben 1900. július hó 31-én.

A gyászoló Neuman-család.

Önkéntes árverés.

Az aradi 5383 sz. tjkvben A + 1. sor- és 805. h. r. sz. a. felvett, Aradon, Deák Ferencz-utca 22 sz. a fekvő földszintes lakház, udvar és kert csüörtökön, **f. évi augusztus hó 2-án d. u. 3 órakor** az igazságügyi palota 48 sz. helyiségében Beles János kir. közjegyző ur közbenjöttével megtartandó hagyatéki árverésen 13540 korona kikiáltási ár mellett eladatni fog.

A bánatpénz 1354 korona. A vételár 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése napjától számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt és a harmadik ugyanazon naptól számítandó 45 nap alatt fizetendő és pedig minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6%-os kamatokkal együtt.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni.

Az árverés bírói árverés joghatályával bír.

17376—1900.

Pályázati hirdetemény.

A budapesti m. kir. kertészeti tanintézetnél rendszeresített kertész képző tanfolyamra Arad sz. kir. város részéről felküldendő egy tanuló részére pályázatot nyitunk.

A pályázati kérvények a polgármesteri hivatalban megtekinthető pályázati feltételeknek megfelelőleg tetszerelve folyó évi augusztus hó 2-ik napjáig bezárólag a polgármesteri hivatalnál nyújtandók be.

Arad, 1900. július hó 21.

A városi tanács.

958—1900. kh.

Hirdetemény.

Ismétlen előfordult már azon eset, hogy sárkányozó gyermekek gondatlansága folytán a villamvilágítási sodronyok érintkezése következtében az olombiztosítók kiolvadtak és ez által nemcsak kár okozott hanem az utca világitás is akadályozva lett.

Ennélfogva a magán vagyon valamint a közérdek megvédése szempontjából a sárkányozást betiltom és figyelmeztetem a szülőket és tanoncokat tartó gazdákat, hogy gyermekeiknek illetve tanonczaiknak a sárkányozás meg ne engedjék mivel minden előforduló esetben ha serdületlen követi el a kihágást az 1879. évi XL. t. cz. 27. §-a alapján a szülőt, gyámot vagy gazdát szigorúan felelősségre vonni.

Arad, 1900. április hó 21.

Sarló,
főkapitány.

Magy. kir. államv. üzletv. Debreczenben.

14241—1900. III. sz.

Pályázati hirdetemény.

A magy. kir. államvasutak Debreczen állomásán 1901. évi márczius 1-én a vasuti vendéglő bérlete lejár; ugyanazon időponttól számítandó három évi időtartamra ezen vendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 1 koronás bélyeggel és — „ajánlat a m. kir. államvasutak Debreczen állomásán levő vendéglői üzlet bérletére” — felirattal ellátott, nemkülönb a kellő okmányokkal felszerelt, borítékba zárt és lepecsételt ajánlatok 1900. évi augusztus hó 1-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége titkári hivatalához posta útján, térít vévennyel nyújtandók be; és ugyanazon időpontig bánatpénz fejében pedig 600 korona készpénzben küldendő be, függetlenül az ajánlattól a debreczeni üzletvezetőség gyűjtőpénztárába posta útján, jelen pályázati hirdetemény számára való hivatkozással.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség III. (forg. és keresk. osztályában Tisza-palota II. em. 25. ajtó) a hivatalos órák tartama alatt d. e. 8—12 délután 2—4 óráig megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező

ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak igazgatósága fentartja magának azon jogot, hogy a pályázók közül tekintet nélkül a felajánlott bérletösszeg nagyságára szabadon válasszathasson.

Megjegyeztetik, hogy a jelenleg ideiglenes épületben elhelyezett vendéglői helyiségek és a vendéglős lakása 1902. évi augusztus 1-től az új felvételi épületben lesznek elhelyezve.

Debreczen, 1900. évi június hó 12-én.

Az üzletvezetőség.
(Utánnomás nem díjaztatik.)

15529—22—1900.

Hirdetemény.

Közhirre teszem, hogy Arad sz. kir. város közgyűlésének 15529/266/1900. sz. alatt kelt határozatához, illetve a nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszterium 41930 VIII—1900. sz. leiratához képest 1900. évi augusztus hó 15-től kezdve úgy Weisz Dávid, mint Farkas Abraham aradi kézizálogüzlet tulajdonosok által az arany, ezüst stb. ékszerfelékre adandó kölcsönök után legfeljebb 12% az egyéb ingóságokra adandó kölcsönök után legfeljebb 18% lesz kamat fejében szedhető, amely kamatban a biztosítási, őrzési, gondozási, kezelési stb. díjak es illetékek, tehát az állami illeték is beleértetik.

Arad sz. kir. város közönségének 1900. évi július hó 11-én tartott közgyűléséből.

Salacz,
polgármester.

Rosenblüh H. és Társa

Arad, Szabadságtér és Forray-utca sarkán.

Nyári kelmék, crettonok, zephirek, delain, battisztok, pique

jóval leszállított áron.

Különösen figyelmébe ajánljuk a nagyérdemű közönségnek, hogy minden

péntek délután

maradék vásárt rendezünk **==** az összes árucikkekből.

Nagy választékban vannak **Double angol plaidek,**

a melyekből egy most divatos gallér serpentin fagon már 10 frttól kezdve kapható.

Rosenblüh H. és Társa Arad,

Szabadság-tér és Forray-utca sarok.

Fegyházban kötött férfi, női és gyermek harisnyák kizárólagos raktára.

10938—1900. khsz.

Hirdetmény.

Malczanek Ferencz aradi lakos a Demeter-utca 41—42. telkén egy benzín motoru malom felállíthatására telep engedély iránt folyamodván, az 1884. XII. t.-cz. 27. §-a értelmében a telep helyszíni tárgyalására határidőül folyó évi augusztus 2-án d. u. 5 órája kitűzetik, a melyre az érdekeltek ez uton is meghívotnak azon észrevétellel, hogy a telep helyszíni és tervrajza, valamint az üzem módjának le-

írása a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál folyó évi augusztus 2-ig mindenkor a hivatalos órák alatt betekinthező s a netáni észrevételek írásban ugyanott, előszóval pedig a helyszíni tárgyalás alkalmával megtehető, mert amennyiben ilyenek nem emeltetnének, s ha köztekintetek gátlólag fel nem merülendnek, a telep engedély az idézett törvény 30. §-a rendelkezéséhez képest ki fog adatni.

Arad, 1900. évi július hó 28-án.
Sarlot,
főkapitány.

RÉPATERMELŐK

FIGYELMÉBE!

A répa behordására rendkívül alkalmas, használt, de teljesen üzemképes

BILLENŐ KOCSIK (70 db.)

fa-szekrényvel, szilárd vasalvással 600 m/m nyomtávban, 1-3 m³ ürtartalommal, továbbá

HASZNÁLT SINEK, MOZDONYOK

a répaidény tartamára, bérbe is, olcsón eladandók. 2180

**ROESSEMANN és KÜHNEMANN
KOPPEL ARTHUR-féle VASUTAK**

Budapest, VI., Külső Váci-ut 79.

1947—1900. tkvi sz.

Árverési hirdetmény kivonata.

A világozi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy gróf Nádasdy Ferencz gyoroki uradalma, továbbá Wenter Ede aradi, továbbá Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár r. t., továbbá özv. Izsó Istvánné aradi, továbbá Szelle József ügyvéd, aradi lakosok, továbbá Viktoria takarékos és hitelintézet r. t. és végül Pakurár Ádámné szül. Luka Lena kovaszinczi lakosok végrehajtható, Luka Juon kovaszinczi lakos végrehajthatást szenvedett elleni 400 korona, továbbá 520 korona, továbbá 1000 korona, továbbá 310 korona, továbbá 676 korona, továbbá 420 korona és végül 120 kor. tőkekövetelések és jár. iránti végrehajthatási ügyében a világozi kir. járásbíró területén lévő, Arad-megyében fekvő, a kovaszinczi 162. számú tjkvben A. I. 1—7. sorsz. a. felvett 159. összeírásu beltelkes ház és 1/4-ed külállományu földre 1630 koronában és ugyan ezen számú tjkvnyben az A + 1. sor (601 7, 601 8) hrsz. a. felvett

12 forint 75 kr. szőlődézsma váltással terhelt szőlőre 68 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi augusztus hó 17-ik napján d. u. 10 órakor Kovaszincz község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 163 kor. és 6 kor. 80 fillt készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Világoson, 1900. évi június hó 2-ik napján. A világozi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Aknay,
kir. járásbíró.

2169

**I. minőségű
fali téglát**

ezer darabonként

26 korona 40 fill.

és

fedélcserép téglát

ezer darabonként

22 Kor.-ért

ajánl

2145

Kaiser Ádám

mezőberényi téglagyáros

tetszés szerinti mennyiségben, Mező-Berény vasuti állomásra szállítva és ott saját felelőssége mellett vasuti kocsiba rakva.

Vásári hirdetés.**Gurahonczon**

az országos

vásárt

folyó hó 13-án

2170

tartják meg.

Gurahoncz, 1900. aug. 1.

Előljáróság.

Eladó ház.

Sarló-utca 58b. számú

még adómentes

uj ház

szabad kézből eladó. 2165

Bővebbet: Wesselényi-utca 44. sz.

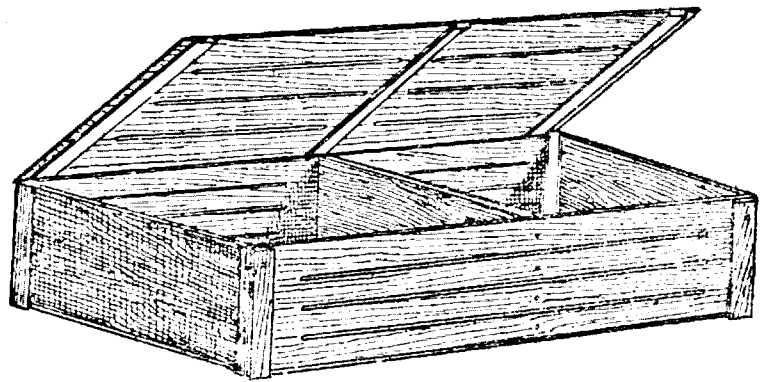
Munk H. és Fiai

gőzfűrész-, parkett-, láda- és hordógyára

Maros-Szlatina, Arad-m.

Ajánlja szőlő és egyéb gyümölcs, szárnyas, stb. szállítására

legujabb szabadalmazott farekeszeit,

melyek sokkal előnyösebben használhatók mint kosarak. — Minden ládikához a szükséges faanyagot ingyen!

Képviselő Arad részére:

2191

SCHÄFFER HENRIK, ARAD.**Csak nőket érdekelhet e szenzátiós felfedezés!****„AFRODITIN“**

mellszépítő, a háremhölgyek csodahatásu laurus-irja, mely visszavarázsolja a női kebel elvesztett ifjúi üdeségét, ruganyos teltségét. A testbört bársony-lágyságúvá és se-lyemfényűvé varázsolja. Ezen csodahatásu ír gyógynövényekből készül, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tégely ára használati utasítással 4 korona. **Törvényesen védve.** A pénzbeküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában
Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88. sz.

2074

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.